

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOSCIAŃSKI**

Redakcja przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3 po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
Administracja czynna od 9 do 5 bez przerwy
Kasa czynna od 11 do 1-ej.
Opłata pocztowa ulszczona ryczałtem

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 176-70.
DYREKCJA — tel. 120-13.
ADMINISTRACJA — tel. 313-80.
DRUKARNIA — tel. 173-43.
KONTO CZEKOWE w P. K. O. 175
CENA NUMERU 20 GROSZY

**WARSZAWA
POD OKUPACJĄ**

Na jednym z wieców robotników miejskich, protestujących przeciw rugom partyjnym Magistratu, porównano obecne rządy magistrackie z okupacją niemiecką. Porównanie to jest o tyle trafne, o ile pod okupacją rozumiemy rządy bezprawia, a nie siły, której Magistrat warszawski nie posiada. Ale z drugiej strony mamy tu okupację ze strony własnych „rodaków”; okupację w czasie pokoju, a nie wojny; okupację w Państwie konstytucyjnym, w republice demokratycznej, a nie na wyspach Fidżi.

Wiceprezydent Warszawy p. Szpotański i dwaj ławnicy z jego obozu zawdzięczają swe stanowiska Polskiej Partii Socjalistycznej i weszli do Magistratu z ramienia naszej partii, zanim dokonali rozłamu. Elementarna przyzwyczajenie polityczna nakazywała złożyć mandaty w chwili rozłamu w organizacji, w chwili rozbięcia się klubu radnych PPS na dwie, prawie równe, części. Był to nakaz, nietylko przyzwyczajenie politycznej, ale poprostu uczciwości, obowiązującej w życiu publicznym narodów kulturalnych. Bo jeżeli posłowie z B.B.S. „gwizdzą” sobie na zobowiązania honorowe co do złożenia mandatu na żądanie władz Partii, z którą zerwali, to można machnąć ręką na ich honor i powiedzieć sobie, że grupka B.B.S. nie zmienia oblicza Sejmu i niczem nie wpływa na jego prace.

Ale inaczej stoi sprawa z Magistratem, czyli z ciałem wykonawczym rządu. Jakże można rządzić nadal miastem z ramienia klasy robotniczej, skoro w niej dokonała się radykalna przemiana, skoro wiadomo czy i ilu mandatami Warszawa robotnicza obdarzyłaby ponownie panów z B.B.S. w razie rozpisanie wyborów?

Partia, mająca wszystkiego 17 radnych, na ogólną liczbę 120, nietylko narzuca Radzie swego prezesa, ale ponadto „trzyma” w Magistracie wiceprezydenta i dwóch ławników.

I gdyby ci ludzie, świadomi tego, że rządzą prawem kaduka, starali się przynajmniej o bezstronne sprawowanie swych urzędów, by pożyteczną działalnością odkupić samozwańcze usadowienie się w Magistracie. Tymczasem dzieje się wręcz przeciwnie. P. Szpotański wyszukuje swoje stanowisko do „rozgrywki” z PPS, jawnie i systematycznie prowokując Partię naszą i klasowe związki zawodowe. I ze swego punktu widzenia nie może on inaczej postępować, rozumie bowiem doskonale, że B.B.S. istnieje tylko o tyle, o ile zdoła utrzymać się w Warszawie, a utrzymać się w Warszawie można tylko wtedy, gdy się posiada tyle wpływu w Magistracie, by uzależnić od siebie przeciwników politycznych. Stąd też ta czuła zażyłość B.B.S. z endekami na terenie Rady Miejskiej, jak tkliwa „sitwa” ze Szlamkami Chazerami w walce z klasowymi związkami zawodowymi.

Ale to, co jest zrozumiałe z punktu widzenia panów Szpotańskich i ich interesów partyjnych, przestaje być zrozumiałe ze stanowiska potrzeb stolicy. Mało jest w Polsce większych miast, których gospodarka byłaby tak niedołączona i niepopularna, jak w Warszawie. Ale o dziwo! Warszawa mimo to fatalną gospodarkę, jest najbardziej uprzywilejowana ze wszystkich miast polskich. Zwłaszcza tych miast, w których rządzi socjalisci.

W Płocku, w Ostrowi Mazow. rozwiązano socjalistyczne władze miejskie za łada podszeptem intrygantów, wrogów socjalizmu, mimo, że gospodarce socjalistycznej nic zarzucić nie można było. Socjalistyczna Łódź pracuje z wyczerpaniem wszystkich sił w najtrudniejszych warunkach, jakie sobie tylko wyobrazić można, a władze nadzorcze nie spuszczały z oka samorządu, badając tygodniami wszelkie szczegóły gospodarki łódzkiej.

A w Warszawie? W Warszawie, rządzonej przez panów Szpotańskich

STRAJK SZOFERÓW ZAKOŃCZONY

Strajk szoferów warszawskich, po dziewięciodniowym trwaniu, zakończył się poważnym zwycięstwem strajkujących.
Na fotografii, zgromadzeni na podwórzu domu przy ul. Wareckiej 7 szoferzy warszawscy wysłuchują sprawozdania z przebiegu konferencji w Min. Spraw Wewn., na której postulaty strajkujących w przeważającej mierze zostały uwzględnione.

Szczegóły na str. 2-ej.

**TOW. MACDONALD WEŹMIE UDZIAŁ W SESJI
LIGI NARODÓW**

Londyn, 13 sierpnia. (AW). W tutejszych kołach politycznych krąży wiadomość, iż premier angielski Mac Donald zamierza wziąć udział w wrześniowej sesji Ligi Narodów. Na jednym z posiedzeń plenarnych Mac

Donald wystąpić ma z mową na temat rozbrojenia. Mac Donald ma podobno oświadczyć w imieniu rządu angielskiego, iż Wielka Brytania zgodzi się na podpisanie klauzuli fakultatywnej.

PERU WRACA DO LIGI NARODÓW

Nowy York, 13 sierpnia. (PAT). — Wedle doniesień z Limy, republika Pe-

ru postanowiła przystąpić na nowo do Ligi Narodów.

**ROSJA TWORZY ARMJĘ „DALEKIEGO
WSCHODU”**

Moskwa, 13 sierpnia. (PAT). Ogłoszono tu rozkaz ludowego komisarza spraw wojennych w kwestii utworzenia specjalnej armii Dalekiego Wschodu. W skład armii tej wejdą wszystkie oddziały wojskowe, znajdujące się obecnie na Dalekim Wschodzie. Dowódcą armii mianowany został Blucher, zastępca komisarza wojskowego na Ukrainę, który w myśl ogłoszonego rozkazu ma na-

tychmiast objąć swoje nowe funkcje służbowe. Rozkaz powyższy świadczy o stworzeniu wyższego specjalnego ugrupowania i wywarł zarówno w tutejszych kołach politycznych, jak i w społeczeństwie sowieckim zrozumiałe wrażenie. Dzienniki wydrukowały rozkaz ten tłustym drukiem i na widocznym miejscu.

PRZYGOTOWANIA WOJENNE ZE STRONY CHIN

Moskwa, 13 sierpnia (PAT). Prasa sowiecka donosi o wielkich przygotowaniach wojennych ze strony chińskiej w rejonie Hajlari oraz nad Amurem. Zgrupowane tam wojska chińskie przygoto-

wują okopy i umacniają je drutem kolczastym. Według japońskiej agencji prasowej Ho-Minu, do Hajlari miały przybyć nowe trzy bataliony wojska, kilka samolotów i pociągów pancernych.

NOWY LOT „ZEPPELINA”

Friedrichshafen, 13 sierpnia. (PAT). „Zeppelin” rozpocznie lot do Tokio.

W nadchodzący czwartek sterowiec

niżej wszelkiej krytyki, niema żadnej kontroli rządowej; jest natomiast zupełna samowola kacyków magistrackich. Panowie Szpotańscy zachowują się, jak w okupowanym mieście, obdarzeni nieograniczoną pełnomocnictwami i pozbawieni odpowiedzialności przed ludnością. Rząd zaś zamyka oczy i uszy na gospodarkę warszawską, może w tym celu, by Szpotańscy mogli krzyczeć na wiecach, że w Polsce niema faszyzmu, albowiem w stolicy rządzi... „socjalisci”.

Otóż my domagamy się jednej miary dla wszystkich miast. Nie można zatruwać życia samorządowi socjalistycznemu w Łodzi, nie można rozwiązywać samorządów socjalistycz-

nych różnych miast, a tolerować bez rząd B.B.S. w stolicy. Jeżeli B.B.S. pragnie porachunku z nami, niech to uczyni w świetle dnia, niech ludność z kartką w rękę opowie się, kto ma nadal rządzić stolicą. Ale terror obecny i matactwa polityczne muszą się skończyć.

Jeżeli Rząd nie rozwiązał Rady Miejskiej zaraz po rozłamie w organizacji warszawskiej PPS, gdy panowie Szpotańscy stracili oparcie polityczne i moralne, to winien ten błąd naprawić i przyspieszyć rozwiązanie Rady. Niepoczytalna polityka panów z B.B.S. zagraża stolicy poważnym niebezpieczeństwem.

J. M. B.

**OBOZY LETNIE Z. R. S. S.
DZIŚ OSTATNI DZIEŃ ZAPISÓW**

Jutro, t. j. 15 sierpnia, nastąpi w Zawodzie pod Częstochową otwarcie pierwszego Robotniczego Obozu Przystosowania Wojskowego dla członków robotniczych klubów sportowych, zrzeszonych w Zw. Rob. Stow. Sport.

Oboz, który będzie trwał dwa tygodnie (od 15 do 31 sierpnia) będzie dawał również — poza przystosowaniem wojskowym — ogólne wiadomości teoretyczne z dziedziny higieny, anatomii, teorii wychowania fizycznego, systematyki, ćwiczeń gimnastycznych, gier sportowych oraz ogólnych celów i dążeń sportu robotniczego.

Zgłoszenia należy kierować do Sekretariatu Generalnego Z. R. S. S., Warszawa, ul. Flory 1, m. 18, Telefon 334-95. Wpisowe wynosi 15 złotych od

osoby. Za tę sumę uczestnik otrzymuje całkowite utrzymanie w obozie, oraz bezpłatny lokal. Koszta przejazdu koleją zwraca Z. R. S. S. po ukończeniu kursu. Wpisowe winno być wpłacone bezwzględnie przed rozpoczęciem kursu. Poza tem kandydaci (w wieku od 17 do 30 lat) muszą być całkowicie zdolni pod względem fizycznym (pożądane jest zaświadczenie lekarskie).

Wszystkie robotnicze kluby sportowe powinny wysyskać nadarzającą się sposobność i zapisać się do obozu Przystosowania wojskowego Z. R. S. S.

Wyjazd grupy warszawskiej nastąpi dziś (a nie w sobotę jak wczoraj mylnie wydrukowano) dn. 14.VIII.29 r. o godz. 12 min. 45 z Dworca Głównego. Zbiórka przy kiosku „Ruchu”.

**RZĄD MACDONALDA WOBEC BARBARZYŃSTW
WALDEMARASA**

Londyn, 13 sierpnia. (PAT). „Times” podaje dziś w formie półoficjalnej wiadomość, że rząd brytyjski polecił w swoim czasie posłowi brytyjskiemu w krajach bałtyckich Adisonowi, aby zwrócił się do rządu kowieńskiego z prośbą o darowanie życia osobom, skazanym na karę śmier-

ci w związku z zamachem na Waldemarasa. „Times” podkreśla, że aczkolwiek prośba ta nie została zgłoszona w formie demarche oficjalnej, to jednak Litwa tę prośbę angielską uwzględniła i wyroki śmierci zostały zamienione na długoterminowe więzienie.

**UNIwersYTET KOWIEŃSKI POZBAWIONY
AUTONOMJI**

Kowno, 13 sierpnia (A. W.). W dniu 15 sierpnia, jako w dniu święta niepodległości Litwy, ogłoszony zostanie nowy statut uniwersytetu litewskiego, według którego cały personel profesorski uniwersytetu mianuje prezydent. W ten

sposób uniwersytet kowieński zupełnie traci swą autonomię i staje się instytucją rządową. Po ogłoszeniu nowego statutu uniwersytet będzie nosić miano im. W. Ks. Witolda.

POWSTANIE W WENEZUELI

Nowy York, 13 sierpnia. (PAT). — Powstańcy Wenezueli wysłali telegraficzne wiadomości o sytuacji od swych zwolenników w Panamie. Depesza ta twierdzi, że w przeciwieństwie do wiadomości poprzednich, wojska rządowe zostały rozbite i cała połać kraju została opanowana przez powstańców. Po walnej bitwie, pod Cumana oddział 2

tys. powstańców zajął miasto. Wszelka komunikacja z miastami położonymi nad Orinoco została przerwana. Powstańcy rozporządzali statkiem wojennym, który odpłynął, ścigany przez samoloty rządowe. Statek ten podobno wywiesił miał flagę jednego z państw europejskich.

TOWARZYSZE SZOFERZY!

Walka skończona! Protest przerwany. Żądania nasze w dużej mierze uwzględnione. Nie znaczy to, że w bliższej czy dalszej przyszłości nie trzeba będzie znowu podjąć walki. Zwycięstwo swoje zawdzięczacie solidarności i organizacji. Więc wszyscy pod sztandary Zw. Zawodowego Automobilistów (Długa 19). Tylko Wasza klasowa organizacja, silna Waszemi szeregami, zdoła Was bronić. Do szeregu, do Związku klasowego!

Zarząd Zw. Zawod. Automobilistów
R. P. (Długa 19).

ODPARCIE KŁAMSTWA

Szanowny Towarzyszu Redaktorze!

„ILL. KURJER CODZ.“ umieścił w Nr. 218 z dnia 12 b. m. oszczerczą notatkę tej treści, że byli członkowie Niezależnej Soc. Partii odbyli zjazd w Kaliszu, na którym postanowili ponownie założyć odrębną partję, niezadowoleni z kierunku P. P. S. i zrażeni tem, że nie otrzymali przyrzeczonych posad w Kasach Chorych.

Proszę Was więc o zaznaczenie, że nie odbył się żaden zjazd w Kaliszu, lecz był wiec PPS., na którym referowałem, a który wywołał wściekłość u zwolenników pos. Gardeckiego (BBS). Pos. Gardecki po korespondencji z Kalisza w „Robotniku“ dnia 9 b. m. postarał się o notatkę w I. K. C., chcąc wywołać wrażenie, że istnieje rozbieżność w szeregach PPS.

Muszę stwierdzić z zadowoleniem, że u byłych „niezależnych“ jest całkowita zgoda na kierunek PPS., że nikomu z nas nie przyrzekano posad w Kasach Chorych, że absolutnie nikt nie ma zamiaru opuszczania szeregów PPS., że nie mamy nic wspólnego z grupą Kruka, której wysłannik Gerson dostał odmienną odpawę, gdy przed 2 tygodniami szukał porozumienia ze mną w Krakowie.

Dziękuję z góry za umieszczenie tych kilku słów dla odparcia z palca wyspanych łgarstw kurjerkowych. — Pisma socjalistyczne proszę o przedrukowanie tej notatki.

Z socjalistycznym pozdrowieniem
Dr. Bolesław Drobner,
Kraków, 12 sierpnia 1929 r.

POLSKA PARTJA SOCJALISTYCZNA.

Koło Kobiet przy dzielnicy Praskiej im. St. Okrzei ul. Żąbkowska 41-43.

Dnia 15.VIII t. j. w czwartek Koło Kobiet przy dzielnicy Praskiej urządziło wycieczkę do Wilanowa.

Koszta przejazdu kolejką w obydwie strony łącznie ze zwiedzeniem zabytków w Wilanowie wynoszą 1 zł. 80 gr. Zbiórka o godzinie 8 rano przy stacji kolejki Wilanowskiej. Bilety wcześniej do nabycia u sekretariacie dziel. Praskiej codziennie od godziny 5 — 8 wieczór. W razie niepogody wycieczka odbędzie się 19.VIII.

ZAKOŃCZENIE STRAJKU SZOFERÓW W WARSZAWIE

ŻĄDANIA SZOFERÓW PRZEWAŻNIE UWZGLĘDNIONE

W dziewiątym dniu strajku, solidarność w akcji szoferów nie załamała się. Szoferzy na samochodach prywatnych, wezwani przez związki do akcji, celem poparcia żądań szoferów taksówkowych, sprowadzali z miasta swe auta do garażów.

Na mieście dało się odczuć silne podniecenie, wywołane dotychczasową nieustępliwością władz nadzorczych Komisarjatu Rządu Warszawy.

Na godzinę 11 rano Min. Spraw Wewnętrznych wyznaczyło delegację Bloku 3 Związków Konferencję, na której miały zapisać decydujące uchwały.

Na godziny popołudniowe wyznaczony został ogólny wiec strajkujących szoferów w podwórzu Rady Zawodowej Warszawy, Warecka 7, zwolany przez 3 organizacje zawodowe szoferów.

Już przed 4-tą godziną tłumy szoferów poczęły zalegać obszerne podwórze. Kilka minut po godzinie 4-ej tow. Łuczak zagał wiec, powołując na przewodniczącego wiecu tow. Rongensa i odczytując depeze zw. Zaw. Szoferów na Łotwie, którzy przesyłają pozdrowienie serdeczne w walce warszawskich szoferów z represjami policyjnymi.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Zw. Zaw. Automobilistów, Długa 19 radny tow. Edward Zawadzki. W przemówieniu swoim podkreślił, iż po długotrwałej solidarności akcji szoferów wreszcie władze uznały za odpowiednie rozmawiać z delegacją strajkujących szoferów i pójść na ustępstwa w słusznych żądaniach szoferów.

Wiec uzyskało to, że oddział policjantów nie będzie zabierał prawa jazdy szoferowi na ulicy, lecz będzie musiał wezwać szofera do Kom. policji i tam sporządzić protokół z zajęcia z zapisaniem, po uprzednim wylegitymowaniu, świadków postawionych przez szofera.

Następnie na rozprawach karno-administracyjnych w Starostwach szoferowi przysługuje prawo wskazania swego obrońcy z pośród Zw. Zawodowego, do którego należy.

Kary mandatowe będą stosowane ogólnie i sprawiedliwie, o czym będą pouczone niższe organa policyjne. Wreszcie wysokość tych kar nie będzie przekraczała możliwości płatniczej szofera i będzie wymierzana w ilości jednego mandatu do 3 złotych.

Wreszcie pozostałe sprawy zostaną załatwione na najbliższych Konferencjach z władzami zainteresowanych Związków.

Przemaszowali jeszcze op. Szczepkowski, przewodniczący Zw. Właścicieli Doroż. Samoch. p. Wejtkun — w. prezes tychże. Miller — przedstawiciel Zw. szoferów i mechaników, Elektoralna 45 i szereg innych mówców.

W końcu wiecu tow. Rengensa odczytał cały szereg rezolucji, które zostały entuzjastycznie przyjęte przez obecnych:

Pozdrowienie „Robotnikowi“ za wydatne poparcie moralne w czasie całej akcji szoferów;

potępienie prasy burżuazyjnej wszelkich odcieni, podziękowanie organizacjom zawodowym, które wyraziły gotowość przyścia z pomocą czynną w strajku, a więc Radzie Zawodowej Warszawy, Zw. Zaw. Użyteczności Publicznej (Warszawa), wreszcie rezolucję zasadniczą, którą podajemy w całości:

REZOLUCJA.

„Po długotrwałym, a solidarnym proteście kierowców samochodowych w Warszawie, Komitet zblokowanych Związków, a mianowicie:

Związek Właścicieli Dorożek Samochodowych R. P. Warszawa,
Związek Zawodowy Automobilistów R. P. Warszawa,
Związek Zawodowy szoferów i mechaników R. P. Warszawa,
w imieniu tychże uzyskał w Minist. Spraw Wewnętrznych uwzględnienie następujących postulatów:

- 1) Prawa jazdy odbierane będą tylko w Komisarjatach Policji Państwowej, a nie na ulicy przez posterunkowych.
 - 2) Mandaty doraźne będą wymierzone, tylko w ilości jednego mandatu do wysokości zł. 3 (to jest przez wydanie jednej kartki, a nie kilku).
 - 3) W sprawach administracyjno - karnych w starostwach grodzkich mogą występować delegaci Związków w charakterze obrońcy sprawy szofera.
 - 4) Policjant ma obowiązek ułatwić szoferowi przedstawienie świadków do protokołu przez wylegitymowanie wskazanych przez tegoż osób.
 - 5) Wydane zostały pouczenia Policji Państwowej, aby kary stosowane były ogólnie i sprawiedliwie.
- Wiec kierowców w dniu 13 b. m., uznając uwzględnienie postulatów za częściowe załatwienie naszych żądań, wyraża podziękowanie Blokowi Związków za podjętą pracę i kierownictwo akcji protestacyjnej, uchwała przystąpienie do pracy, z zastrzeżeniem jednak, że w razie niewprowadzenia w życie wymienionych wyżej postulatów, podejmie solidarną akcję protestacyjną. Jednocześnie wiec powierza pieczę i wykonaniu blokowi Związków dalszych postulatów wymienionych w memorjale.

W końcu rezolucja wzywa kierowców do zawiadamiania swych związków o każdym fakcie niesprawiedliwości ze strony organów policyjnych oraz nazwiska i adresu obecnych przy zajęciu świadków.

Zebrań postanawiają dzisiaj z rana o godz. 8 przystąpić gremjalnie do pracy“

Na wiecu szczególnie po zakończeniu zebrań manifestacyjnie wznosili okrzyki na cześć solidarności szoferów, na rzecz Zw. Zaw. Automobilistów (Długa 19), na rzecz „Robotnika“ i P. P. S.

Rozchodząc się, uczestnicy z przejęciem zainotonowali „Czerwony Sztandar“.

Przez cały czas wiecu rozlegały się częste okrzyki: precz z B. B. S., precz ze zdrajcami!

JAN SZCZAWIEJ.

O CHLEB POWSZEDNI

Mojemu Ojcu.

To jest bezcelne kłamstwo niezających głodu,
To plotka drwiąca z prawdy ordynarna, podła,
Chleb nigdy nie był taki, jakum go za młodu
Nazywać zwykli ludzie w swych codziennych modłach.

O, kto i w jakim celu tę legendę zmyślił
I czemu taka piękna jest i taka czysta,
Kiedy cierpiącej rzeszy prośba się nie łączy,
Królestwo się nie zbliża, nie nadchodzi Chrystus:

On jeden jeszcze mógłby głód jej zaspokoić,
Ukoić krwawe bóle, znieść hantebny ucisk,
Lecz całkiem snąc zapomniiał już o dzieciach swoich
I piętno poniewierki na ich twarze rzucił.

Więc straszny potwór nędzy zerwał się pochopnie
I szarpać jął i targać ciała twarde trudem,
I spychać je na coraz niższe życia stopnie,
I łązać bezlitośnie w łzach zmieszanych z brudem.

Nie, w takim życiu więcej nie można wytrzymać.
Wysłuchaj, Panie, raz choć tych, co wzrok im zmętniał:
Na czarną nędzę spojrzaj jasnym oczyma
I spraw, by kromka chleba stała się powszednią.

B. B. S.-OWE TYPKI

W Rudzie Pabjanickiej zwarty, jednolity blok samorządowy tworzą: komuniści blok robotniczy, paskująca grupa żydowska, zamierzająca Narodowa Partja Robotnicza (Lewica), B. B. S., oraz skupiająca to wszystko i cementująca sanacja — mama.

Jednym słowem jest prawdziwa „jedność narodowa“. A to wszystko dzieje się tylko dzięki temu, że temu zacnemu towarzystwu przewodzi wielka gwiazda w postaci nowoobranego burmistrza (dotychczasowego ławnika wydziału gospodarczego) p. Adama Łatkowskiego, dwukrotnie wyrzucanego za nadużycia z Magistratu Łódzkiego i Funduszu Bezrobocia.

P. Łatkowski z honorem został przyjęty do B. B. S. i oczywiście rozgrzeszony.

Ponieważ p. Łatkowski na terenie Łodzi ma zbyt urojoną opinię, więc BBS. przeszedł go na grunt Rudy Pabjanickiej. W Łodzi BBS. „reprezentuje“ godnie typ tego samego pokroju Andrzeja Sasiaka.

P. Marjan Andrzejak (wyrzucony z Partji za przywłaszczenie dwudziestu kilku tysięcy złotych), zapalał nagłe gwałtowną miłością do BBS., poczuł w sobie „twórczą radość sanacji“ i zaofiarował swoją osobę Jaworowskiemu. P. Andrzejak, będąc jeszcze narazie burmistrzem Aleksandrowa, zebrał sobie kilku pracowników magistratu, którym pod groźbą utraty pracy nakazał przystąpić razem z nim do BBS., przy pomocy szwagra swego Bajerskiego. P. Andrzejak jest przewidujący. Ponieważ frakcje radzieckie dotychczasowej większości, złożyły w radzie miejskiej votum nieufności dla swego burmistrza, chcąc się zzbogacić kosztem pieniędzy miejskich, więc idąc do BBS.-u p. Andrzejak chce sobie zapewnić stanowisko komisarza.

Ale p. Andrzejaka nawet można jego

nowi protektorowie nie zdołają uchronić przed karzącą ręką sprawiedliwości, gdyż uchwała Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 23 lutego 1928 roku jest jasna.

Oto treść uchwały:

Rada Miejska w związku z wnioskiem Magistratu Nr. 23 dnia 5 stycznia r. b., postanawia:

1) Przedstawiciele Gminy Miejskiej Łódź, zasiadający w Zarządach i Komisjach Rewizyjnych Spółki Akcyjnej „Kolej Elektryczna Łódzka“ oraz Spółki Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne“ w miejscu, nie powinni otrzymywać żadnego wynagrodzenia z funduszu miejskich za swą pracę w zarządach i komisjach rewizyjnych tychże spółek;

2) Przedstawiciele gminy Miejskiej Łódź, zasiadający w Zarządach i Komisjach Spółki Akcyjnej „Kolej Elektryczna Łódzka“ oraz Spółki Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne“ w miejscu, przyznane im przez władze tychże spółek wynagrodzenia i tantiemy powinni przekazać do Głównej Kasy Miejskiej;

3) Dotychczasowi przedstawiciele Gminy Miejskiej Łódź, zasiadający w Zarządach i Komisjach Rewizyjnych Spółki Akcyjnej „Kolej Elektryczna Łódzka“ oraz Spółki Akcyjnej „Łódzkie Towarzystwo Elektryczne“ w miejscu, powinni — w myśl uchwały Rady Miejskiej Nr. X z dnia 26 stycznia 1927 r. — sumy, wypłacone im przez Zarządy tychże Spółek tytułem wynagrodzenia za udział w posiedzeniach oraz tytułem tantiemy po dniu 26 stycznia 1927 roku wplacić niezwłocznie do Głównej Kasy Miejskiej.

(Uchwałę powzięto jednomyślnie bez dyskusji).

Wobec tego wołamy: Panie Andrzejak, oddaj Pan przywłaszczone pieniądze miejskie zawczasu, dopóki jeszcze w tej sprawie nie zwróci się do Pana prokurator.

JULJAN NEVER.

Z cyklu „Historje prawdziwe“

„Zbrodnia Karoliny Otręby“

— Wincenty Walewski!
Wszedł, ukłonił się sędziemu głęboko i siadł ostrożnie na krzesło, które jemu, przywyklemu do ław karczm lub aresztu wydawało się dziwnie kruche i delikatne.

Siedział niezgrabnie i ciężko, miętając chustkę w swych dużych, mocnych, obrosniętych rudem włosiem łapach.

Maż przesłuchiwaną przed chwilą trzydziestopięcioletnią, strawioną przez pracę i zgryzotą kobiety, wydawał się być raczej jej synem. Bo też miał za ledwie dwadzieścia osiem lat ten chłop rosły o prawidłowych, dość cienkich rysach, jasnych, krótko strzyżonych włosach i niebieskich, zatających w sobie, chytrych, a zawziętych oczach.

Patrzył uparcie w ziemię; kiedy niekiedy natarczywym spojrzeniem sędziego przynaglany, oczy podnosił i wtedy najoczywiściej się mieszał, czerwieniąc zlekka i jaskając się przy odpowiedziach.

— Wiec skądście się dowiedzieli, że Karolina Otręba zabiła w sobie płód?

— A bo powiedziała mi sama... przyniosła się... No, bo jakim wrócił z aresztu, widzę — już nie ma, więc się pytam: „Karolka, cożes ty zrobiła, że już nie masz?“ A ona tak i mi się przyniosła, że to z tą akuszerką z Falent tak obie urządziły; że chodziła do niej trzy razy, tamta jej jakieści lekarstwa dawała, a potem to raz w nocy przyjechała do niej, znaczy, do nas — bo z

nami razem mieszka — z moją żoną, siostrą Karoliną przyjechała, no i tam zrobili... Żebym ja był, tobym nie dał u siebie w domu tego robić... No a potem, to wzięli dziecko i zakopali het pod pagórkami, pod domem starych...

— A dlaczego to wam się we wszystkim przyznała, kiedy żonie waszej — przecie to jej sostra — nie mówiła nic? Żona wasza zeznała, że nie wiedziała nawet, iż Karolina Otręba była w ciąży!

Chłop milczy. Sędzia powtarza pytanie. Chłop czerwienię, posuwa butem ciężko po podłodze, schyla się, by podnieść opuszczoną na ziemię chustkę. Nie odpowiada.

— A dlaczegoście właściwie meldowali policji o wszystkim? (bardzo widocznie musieli zależeć na tryumfie idei sprawiedliwości temu notorycznemu złodziejowi wiejskiemu i groźnemu awanturnikowi).

— A bo to przecie, panie sędzio, zbrodnia — wziąć dziecko zakopać, jak psa... — ożywił się chłop, przygotowany widocznie na takie pytanie — i grzech... — tu urywa, nie mogąc znieść badawczego spojrzenia sędziego.

— Aha... to dlatego...

— Pani jak dawno po ślubie? — pyta sędzia Walewskiego, badanej dodatkowo.

— Trzy lata...

— A kto panią tak urządził? — pyta dalej, wskazując na bliźni i strupy pooblepiane plastrami — maż?... Kobieta milczy, potem wybucha:

— A jak tak, to co robić?... — odpowiada kobieta szeptem, otulając się szczerze grubą chustką (musiało zabołeć ją mocno, bo jęknęła).

— To pani nie wędziła nic o ciąży siostry?, przecież ona mieszka razem z wami.

— Ja tam nic nie wiedziałam, panie sędzio, ona i tak gruba, to nie poznając... A miała już jedno dziecko, chowa się u ojców, ale czy ja tam mogę wiedzieć, co ona tam robi...

— A przychodził kto ze wsi do siostry, do Karoliny Otręby?

— Nie... mało kto... — odpowiada ostrożnie kobieta, tłumiacząc jęk, widząc, że każde słowo sprawia jej ból fizyczny. Wąska płaszczyna twarzy, obramowana fałdami grubej chustki wyraża skupienie. Wydaje się, że kobieta myśli i mówi z wielkim wysiłkiem, jakby starała się unikać nawet najdrobniejszych poruszeń i w ten sposób zaoszczędzić sobie bólu. A może czuwa w ten sposób nad sobą, by czego zbytecznego nie powiedzieć...

— A więc nie przychodził do was nikt ze wsi?

— Nie, nie przychodził. Bo chata nasza stoi z boku ode wsi — w polu — będzie z kilometr... Ja tam nie wiem z kim moja siostra...

Sędzia patrzy przenikliwie w oczy tej zbitiej życiem trzydziestopięcioletniej kobiety, w jej posiekaną zmarszczkami, starą twarz. Chwila milczenia, potem pytanie, jak uderzenie kijem:

— To maż pani żył z Karoliną? To było jego dziecko, to, co się chowa i od niego była pani siostra w ciąży w ostatnich miesiącach?

Kobieta milczy, potem wybucha:

— Może i żył... kto go tam wiel... — Może pani już iść.

Dodatkowe przesłuchanie skończono.

Kobieta ociera ostrożnie brudną szmatą pot z wąskiego skrawka widocznego z pod chusty czoła, podnosi się zwolna i idzie drobnymi, niespiesznymi kroczkami ku drzwiom. Mała jej, nieskształtna, przygarbiona, określona niezdarnie w chustkę, figura wydaje się symbolem cichej, zduszonej wdępanej w duszę udręki.

Oskarżona.

Wechodzi powoli. Mała jest, tęga, opakowana szczerne w grube, koloru żółtych liści, palto, na głowie chustka włóczkowa barwy ciemno buraczkowej, z frendlami, na nogach czarne buciki. Twarz szeroka o grubych rysach, niepozabawiona jednak milego wyrazu prostej, posłusznej, pracowitej dziewczyny wiejskiej. Niebieskie, poczciwe oczy powleczone są bielmem zmęczenia. Na twarzy — ciężkie przygnębienie — zgryzota prawie. Dużo cierpieć musiała: tylko dwadzieścia jeden lat ma dziewczyna, a dać jej można na oko trzydzieści. A jednak od pierwszej chwili wrażenie, że chętnie przyszeła, że to, co będzie, choć tu sędzia śledczy, a potem sąd i więzienie, to już nie najgorsze, to wszystko lepsze od tego, co było, od jakiejś wielkiej męki, którą przeszła. Z zaufaniem patrzy na sędziego. Tak musiała w swej wsi przed spowiedzią wyglądać. Z ochotą gotuje się do zeznania.

Personalja. A potem formułka: — Jest pani oskarżona o to, że w październiku r. b. za pomocą akuszer-

ki Berliozowej zabiła pani w sobie płód, t. j. dopuściła się przestępstwa, przewidzianego w art. 465 kodeksu karnego; grozi pani więzienie do trzech lat. Czy przynajmniej pani do winy?

— Przynajmniej do wszystkiego — odpowiada śpiesznie, jakby z ulgą, dziewczyna. Patrzy w stół, przesuwa palcami po zielonej bibule. — Nie wiedziałam, co robię — dodaje. — Tak mi było źle wtedy, — wszystko się we mnie pokreśliło... nic nie wiedziałam, co robię...

— Niech pani wszystko opowie.

— To ja opowiem, jak było.

Słucha sędzia. notuje zeznanie, a proste, nieuczonne słowa składają dziwną, potworną opowieść.

— Uzbierała sobie Marta Otręba trochę grosza, parę morgów gruntu dąliby ojcowie w posagu; cóż, kiedy trzydziestka już het poszła, a tu jak była panna, tak została. Ano, tak Bóg dopuścił, że niepiękna była Marta, no, niepiękna. Że pracować potrafi, że ochędożona, że koło domu jak nikt chodzić umie — kto tam mógł wiedzieć — nikt do chaty Otrębów, co daleko — wsią w szczerem polu stała, nie przychodził.

Aż tu nadarzył się kawaler. Chłop młody, dwadzieścia pięć lat mu było. Przychodził do Marty, a poglądał ukradkiem na siostrę jej młodszą — Karolinę. Ożenił się Wincenty Walewski z Martą Otrębą; postawili sobie chałupę nową koło ojców, kocha Marta męża, ale mało ma z nim dobroci. Ciężkie życie na Martę przyszło.

(Dok. nast.)

KRONIKA POLITYCZNA

CZYŻBY TO PRAWDA?

Jak donosi prasa rosyjska, Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem zwrócił się do biskupów prawosławnych wileńskiego, grodzieńskiego i poleskiego z prośbą o poparcie przez duchowieństwo prawosławne projektu zmiany Konstytucji, proponowanego przez B. B. W. R. Synod Cerkwi prawosławnej w Polsce w odpowiedzi na powyższe oświadczył, że „duchowieństwo prawosławne nie może być sędzią w sporach politycznych, nie może podtrzymywać z kazałnicami projektów poszczególnych grup politycznych i nie może na nie wchodzić obowiązkiem propagandy zmian politycznych”.

POWRÓT PREMIERA

Powrót premiera Świątalskiego do Warszawy nastąpi nieodwołalnie w dn. 18 b. m., tak iż 19 b. m. premier Świątalski obejmie urządowanie.

Z MIN. KOMUNIKACJI

Jak się dowiadujemy, wiadomość podana przez niektóre pisma o zamierzonym ustąpieniu Min. Komunikacji inż. Kühna jest nieprawdziwa.

Sprawdza się natomiast pogłoska o ustąpieniu naczelnika Wydziału Przewodnego w Min. Komunikacji p. Buszyńskiego, którego stanowisko ma objąć p. Dolanowski, sekretarz partii B. B.

ECHO KONFISKATY listu Limanowskiego

Tygodnik „Płocówka” pisze:

„List otwarty, jaki wystosował do Prezydenta Rzeczypospolitej senator Bolesław Limanowski, jest w dzisiejszej sytuacji politycznej wydarzeniem pierwszorzędnej doniosłości. Wyjątkowość sytuacji, w której list ten się ukazał, potęguje fakt, że choć wysłany on został do „pierwszego obywatela Rzeczypospolitej”, choć jest w chwili dzisiejszej przedmiotem powszechnego w kraju zainteresowania i ożywionych dyskusji — treść jego została przed opinią publiczną zatajona. List Bolesława Limanowskiego został skwalifikowany jako „przestępstwo prawne”. Wiesz o nim gdzieś poprzez kraj cały jako o czemś nielegalnym, występem.

A tymczasem jest to tylko prosta choć bezwzględna prawda. Jeżeli nawet z stanowiska formalnej litery prawa list Limanowskiego można podciągnąć pod odpowiednie przepisy represyjne — to nie wolno zapominać o tem kim jest jego autor. Nie chodzi o przywileje w wypowiedzianiu swych opinii, aczkolwiek znamy w Polsce aż nadto częste wypadki, w których olówek cenzorski jest dziwnie bezsilny wobec pewnych enuncjacji, znieważających instytucje państwowe, rzucających ogólnikowe zarzuty i groźby, stawiające się jednym słowem ponad wszelkiem prawem.

Bolesław Limanowski nikoż w swym liście nie znieważa. Dostojny ten starzec, senior polskiego ruchu niepodległościowego i demokratycznego, mówi w swym liście nie jak przedstawiciel partii, czy tego lub innego obozu. Przez jego usta przemówiło sumienie obywatelskie, odezwały się głęboki ból i patriotyczna troska tych wszystkich, którzy na równi z nim codziennie zapytują siebie: „co się u nas dzieje”, czy nikt nie widzi tego, co „zapelnia gorzycą nasz dzień powszedni?”

Smutny jest obraz dzisiejszej rzeczywistości polskiej, skreślony gorącym sercem Limanowskiego. Smutny, miejscami wręcz ponury, ale prawdziwy. Nie wiemy jakie wywoła on echo. Służący prasowi, owi wedle świętego wyrażenia rosyjskiego satyrka „dyżurni publicyści” — usiłują go zlekceważyć, bądź ośmieszyć. Małych ich dusz nie stać jednak na obniżenie wielkości tego obywatelskiego czynu. Jakikolwiek los spotka dziś wystąpienie zasłużonego weterana walki o wolność i demokrację — to jedno pozostanie niewątpliwie: list Bolesława Limanowskiego przejdzie do historii jako jeden z najbardziej charakterystycznych dokumentów przeżywanego przez nas epoki. Potomni wspominać i cytować go kiedyś będą, tak jak historycy Drugiego Cesarstwa wspominają i cytują artykuły Wiktora Hugo, lub parlamentarne mowy Jules Ferry'ego przeciwko samowoli ówczesnego uzurpatora i gniebiciele wolności Francji.

Dziś można go skonfiskować — gorzej jednak dla tych co instrument władzy w rękach jeszcze mają, że nie ma takiej siły, przy pomocy której mogliby skonfiskować poglądy i przekonania już milionów w Polsce Rzplitej obywateli, którzy myślą i czują tak samo jak najstarszy senator”.

Anglja w Hadze

na tem stanowisku, że tyle pragnie otrzymać tytułem odszkodowań i spłat dłużnych, ile sama płaci Ameryce. Jeszcze przed ośmiu laty Balfour ogłosił słynną swą notę, obwieścił światu gotowość zupełnego skreślenia wszystkich należności międzysojusznicych, jeżeli wszystkie zainteresowane państwa na to się zgodzą.

Dziś Snowden idzie jeszcze dalej, i powiada, że Rząd angielski gotów jest zgodzić się na zupełne skreślenie wszelkich należności i odszkodowań, jeżeli zgoda innych państw będzie mogła być osiągnięta.

Zgody tej jednak niema i nie można jej się spodziewać. Anglja tedy — jak z rzadką jednogłównością twierdzi cała prasa angielska i wszystkie odłamy polityczne — która pierwsza przystąpiła do skrupulatnego wywazywania się z zaciągniętych podczas wojny długów i która największą okazała wspaniałomyślność wobec swych dłużników, ma prawo żądać dzisiaj, aby nie zachwiana była zasada, iż Anglja otrzymuje tyle, ile zmuszona jest płacić.

Plan Younga zasądę tę podważa. Podział sum, otrzymywanych od Niemiec, jest dla Anglii krzywdzący. Na ten podział Snowden się nie godzi i ma za sobą poparcie całego swego kraju.

A że nie jest ani dyplomata, ani bankierem, stawia rzeczy jasno i prosto, narażając się na zarzuty brutalności i braku zrozumienia interesów „międzynarodowego porozumienia”.

Na te zarzuty Snowden nie zastrzeżuje. Anglja przeżywa okres ciężkiego przesilenia przemysłowego i finansowego. Kraj ten prawie 400 milionów funtów rocznie wydaje na spłaty długów państwowych i odsetków. Bezrobocie około półtora miliona ludzi jest zjawiskiem stałym od kilku lat. Szczególnie silnie dotknięte jest górnictwo węglowe, zagrożone w wielu krajach konkurencją nieuczciwą, bo węgla t. zw. reparacyjnego, dostarczanego z przymusu.

Sprawa zniesienia przymusu dostaw w naturze jest drugim punktem opozycji Snowdena wobec zaleceń raportu Younga. I w tym wypadku domaga się Rząd angielski „fair play” — uczciwej gry.

Jak przewidywaliśmy, punkt ciężkości zagadnienia reparacyjnego przeniósł się z polityki na problemy gospodarcze. Rząd angielski stanął w obronie gospodarczych postulatów swego kraju i w obronie zasady równości i sprawiedliwego podziału ciężarów.

Zdawało się, że burza, którą Snowden wywołał, wymiecie Konferencję z Hagi. Po rozprawie jednak, inne państwa przyznać musiały Snowdenowi rację.

Pesymizm we Francji i Niemczech robiony był sztucznie. Dziś wydaje się pewnym, że Konferencja nie będzie rozbita. Nikt jej rozbitcia nie pragnął i nikt nie udźwignąłby ciężkiej odpowiedzialności za tak fatalny krok.

J. S.

Górnicy wobec sytuacji obecnej

Dnia 11-go m. b. odbyła się konferencja C. Z. G. Zagłębia Dąbrowskiego przy udziale 215-tu delegatów, mężów zaufania i członków zarządów oddziałów.

Porządek obrad był następujący:

1. sytuacja gospodarcza w kraju a klasa robotnicza, oraz
2. organizacje zawodowe, ich zadania i cele.

Referaty wygłosił okręgowy sekretarz tow. Jan Bielnik, który z całą skrupulatnością na podstawie materiału cyfrowego przedstawił konferencji obecny stan chronicznego zafamania się życia gospodarczego w Państwie.

Niedobór w bilansie handlowym za r. ub., który wynosi około jednego miljarða złotych, przekroczenie budżetu o przeszło 560 milionów złotych, niepomniernie wysokie wydatki na wojsko, a szczególnie na emerytowanych młodych i zdrowych oficerów, wyciskanie z biednej ludności podatków konsumcyjnych, potęgowanie wyższości klasy robotniczej, oparcie eksportu na podnoszeniu ceny na towary w wewnętrzny rynek jak cukier, węgiel i t. p., darowanie wielkiej własności ziemskiej olbrzymiej sumy za ległych podatków — wszystko to doprowadziło do skurczenia się wewnętrznego rynku do niesłychanych rozmiarów. Ciężota pieniężna powoduje brak zamówień rządowych w hutach, przez co potęguje się bezrobocie i obniżenie plac. Ruch budowlany całkowicie zamarł.

Harriman na spółkę z niemcami wykupił część hut na Śląsku, temuż Harri-

manowi Rząd chce oddać na kilkadziesiąt lat w monopol elektryczność, na dochodach kolonii Państwowej trzymać rękę Dillon, na monopolu tytoniowym ciężą pożyczka włoska, monopol zapalczy wydzierżawiony.

Zgodnie z wygłoszonymi referatami, tow. Bielnik złożył kilka rezolucji, które konferencja jednogłównie uchwaliła.

ŻĄDANIA GOSPODARCZE I SPOŁECZNE.

Po scharakteryzowaniu sytuacji gospodarczej rezolucja zwraca się do mas pracujących z wezwaniem do usilnej walki o:

- 1) pracę dla bezrobotnych, względnie wypłacanie zasiłków przez cały czas trwania bezrobocia;
- 2) ożywienie ruchu budowlanego przez udzielanie kredytów samorządom miejskim i wiejskim,
- 3) uruchomienie robót inwestycyjnych i publicznych przez Państwo i Samorządy,
- 4) energiczne zwalczanie drożyzny i roztoczenie natychmiastowej kontroli nad obszarniczym syndykatem rolnym.
- 5) ograniczenie wydatków na wojsko, a w szczególności na emerytowanie młodych i zdrowych oficerów,
- 6) ściąganie od obszarników zaległego podatku majątkowego,
- 7) wprowadzenie w życie reformy rolnej,
- 8) podwyższenie minimum zarobku, wolnego od podatku i obniżenie stawek od większych zarobków,

9) zaprowadzenie kontroli przedewszystkiem nad przemysłem węglowym, naftowym i cukrowniczym,

10) zaprowadzenie kontroli Państwa, klasy robotniczej i spożywców nad wszelkiego rodzaju kartelizacją przemysłową,

11) powołanie do życia Naczelnej Izby Gospodarczej z odpowiednim udziałem reprezentantów klasy robotniczej,

12) ścisłe przestrzeganie 8-mio godzinnej dnia pracy,

13) ubezpieczenie na starość i inwalidztwo.

POZDROWIENIE PROLETARJACKIE

Okręgowa Konferencja C. Z. G. zasyła proletarjackie pozdrowienie zlokautowanemu robotnikom okręgu Bielskiego oraz szoferom warszawskim.

Konferencja jednocześnie piętnuje mord popełniony na górnikach rumuńskich, zasyłając towarzyszom rumuńskim słowa uznania i otuchy.

PRZECIW RZĄDOM KOMISARSKIM W KASACH CHORYCH

Okręgowa Konferencja C. Z. G. jednomyślnie protestuje przeciw rozwiązaniu zarządów Kas Chorych, przeciw udaremnianiu zjazdów delegatów Kas Chorych, przeciw zaprzeczaniu samorządu Kas Chorych przez mianowanie komisarzy. Konferencja domaga się rozpisanie wyborów do Kas Chorych.

PRZED POGRZEBEM MAJORA IDZIKOWSKIEGO

Onegdaj odbyła się w Min. Spraw Wojsk. specjalna konferencja, na której ustalono program transportu zwłok i pogrzebu majora Idzikowskiego.

Statek szkolny „Iskra”, na którego pokładzie znajdują się zwłoki bohatera wojny, opóźnił z powodu warunków atmosferycznych swój przyjazd do Gdyni i spodziewany jest dopiero około 17—18 b. m. Na spotkanie wycieczki z Gdyni eskadra hydroplanów, która eskortować będzie statek w czasie podróży.

Z Gdyni zwłoki przywiezione będą pośpiesznym pociągiem do Warszawy. Wszystkie jednostki lotnicze wysyłały do Gdyni delegacje w składzie dwóch oficerów, wartę zaś przy zwłokach pełnić będzie dywizjon lotniczy z Gdyni.

WALDEMARAS MA NOWE PRETENSJE!

„PAT.” donosi: Rząd litewski zwrócił się telegraficznie dnia 9-go sierpnia do Sekretarjatu Ligi Narodów ze skargą o rzekome naruszenie przez Polskę układu o przekraczaniu granicy przez właścicieli i użytkowników gruntów, przeciętych linją graniczną, twierdząc, że władze polskie zamknęły granicę w pobliżu Uciechy, co powoduje rzekome nieobliczalne straty dla ludności litewskiej. „PAT.” dowiaduje się z miarodajnych źródeł,

PRZECIWKO WOJNIE GAZOWEJ

Na spotkanie pociągu 1 pułk lotniczy w Warszawie wysłał trzy „trójki”, które krążyć będą następnie podczas ceremonii nad Dworcem Głównym.

Pogrzeb spodziewany jest 19-go bm., t. j. w poniedziałek, po uroczystym nabożeństwie, odprawionem w kościele św. Krzyża. Na pogrzebie obecni będą wszyscy wolni od koniecnej służby oficerowie lotnictwa, oraz delegacje poszczególnych pułków.

Eksportacja zwłok nastąpi o godzinie 11 rano na cmentarz Powązkowski, do grobu rodzinnego, przyczem przez cały czas krążyć będą nad konduktem wszystkie samoloty 1 pułku lotniczego, oraz „trójki” delegowane przez poszczególne pułki.

Nowy gmach posiadać będzie 58 pięter, a więc o jedno tylko piętro mniej od słynnego gmachu Woolworth. Pomimo to planowany gmach będzie znacznie obszerniejszy, bo gdy gmach Woolworth w swych górnych kondygnacjach kończy się strzelistą wieżą, to projektowany gmach na całej swej długości będzie miał ten sam wymiar, co u parteru. Gmach przeznaczony będzie na pomieszczenie biur i przedsiębiorstw handlowych.

PRZEGLĄD PRASY

Strajk szoferów.

Już onegdaj „Czerwoniak” puścił balonik próbny w celu rozbicia solidarności szoferów. Oto żony strajkujących miały zmuszać swych mężów do powrotu do pracy, a więc strajk musi się skończyć. Takiego to żołądkowego argumentu chwycił się brukowy organ „sanacji”, by ubić strajk. Ale nie powiodło się. Szoferzy wytrzymali do końca i odnieśli poważne zwycięstwo.

A jakie to komentarze i przepowiednie słyszeliśmy od samego początku strajku! Że strajk jest z góry przegrany, że strajk ma charakter polityczny, że „nagle” kierownictwo strajku przeszło w ręce komunistów. Wczoraj jeszcze prasa twierdziła, że szoferzy sami nie wierzą w powodzenie strajku, że chcieliby się wycofać, tylko nie wiedzą, jak to zrobić... O naiwności, połączonej z perfidją!

Haga.

Góruje oczywiście nad wszystkim innem konferencja haska. Prasa uważnie śledzi jej przebieg i szeroko omawia poszczególne fazy.

„Gazeta Warszawska” pisze o kłesce Francji. Organ endecki jest wogóle nastrojony wybitnie kłeszkowo. Ale „Epoka” przypomina p. S. K., który takie podnosi alarmy, że on sam w okresie przedmowym zajmował wybitne stanowiska dyplomatyczne, a wywiązywał się z nich wręcz „kłeszkowo”.

„Kurjer Poranny” daje do zrozumienia, że Górny Śląsk jest jakoby zagrożony, skoro sprawa węgla zaczyna grać dużą rolę na konferencji. Otóż zagrożone mają być interesy polskiego przemysłu węglowego, o ile Polska ich nie dopilnuje, ale skąd obawa o Śląsk? Doprawdy, te ciągłe alarmy robią wrażenie zupełnie dziecinne. Tylko dzieci podczas zabawy odbierają sobie wzajemnie zabawki. Ale Górny Śląsk n.e. jest zabawką, ale polityce zachodni nie są dziećmi.

„Kurjer Warszawski” pisze, że kompromis polegać będzie na zniesieniu niemieckich świadczeń w naturze. Ale to nie wyczerpuje kwestji, gdyż sprawa podziału kwot odszkodowawczych nie posunęła się jeszcze naprzód i nie wiadomo, czy i jakie ustępstwa poczyni Snowden.

Osobą Snowdena zajmują się „Kurjer Polski” i „Dzień Polski”. Tamto pismo daje dość sympatyczny wizerunek ministra angielskiego, „Dzień” zaś odnosi się doń krytycznie, posadzając go, że ze względów partyjnych pragnie uzyskać dla Anglii więcej, niż udałoby się konserwatystom. A „Dzień” powinien gorzej pochwalić za to. Ale „partyjność” konserwatywna stawia, jak widać, sympatię do partji pobratymczej wyżej od interesu państwowego Anglii.

Konfiskata listu Limanowskiego.

Socjalistyczna prasa zagranicą podaje obszerniejsze wzmianki o konfiskacie listu Limanowskiego. „Vorwärts” zaopatruje artykułik swój w tytuł: „Wstyd Polski”.

„Arbeiterzeitung” wiedeńska daje w tytule „90-letni senator nie ma prawa głosu”.

Gdańska „Volkszeitung” pisze o sensacji politycznej, jaką był list Limanowskiego i konfiskata tegoż. B.

Komisja Międzynarodowa Kulturalno-Artystyczna (ul. Chmielna 49, m. 3, tel. 73-42) organizuje zbiorowe wycieczki na Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu pod kierunkiem wykwalifikowanych przewodników.

Zapisy na wycieczki przyjmują wszystkie Związki i Stowarzyszenia, należące do K. M. K. A. Indywidualnie zapisywać się można na wycieczki w biurze KMKA, ul. Chmielna 49, w godzinach od 10 rano do 7 i pół wieczorem, tel. 73-42.

Wycieczki trwają 3 i 4 dni. Całkowity koszt udziału w wycieczce 3-dniowej (bez wyżywienia) wynosi zł. 46, w wycieczce 4-dniowej zł. 54.

Koszty te obejmują przejazdy koleją w obydwie strony II klasą, kwatery I-ej klasy, dwa wejścia na wystawę i zwiedzanie osobliwości miasta Poznania, jak: Katedra, Zamek, Ogród zoologiczny, Ratusz itp.

KURS PŁYWANIA I WIOSŁOWANIA DLA KOBIEC

K. R. K. S. „Start” urządza w miesiącu sierpniu II kurs pływania i wiosłowania dla kobiet. Lekcje i treningi odbywają się w godzinach od 7 rano do 8 wieczór pod kierunkiem fachowych instruktorów.

Opłata za kurs miesięczny 5 zł. Początek 1 sierpnia.

Zapisy i informacje codziennie od 6 — 8 wiecz. w Sekretarjacie K. R. K. S. „Start”, Warecka 7, II p.

Czytajcie „POBUDKĘ”

TELEGRAMY

KONFERENCJA W HADZE

STANOWISKO SNOWDENA TEMATEM NARAD

Londyn, 13 sierpnia. (PAT). Dzienniki zamieszczają depesze z Hagi, donoszące o toczących się obecnie naradach poufnych między rzeczoznawcami finansowymi kilku państw, reprezentowanych na Konferencji. Tematem narad jest w dalszym ciągu stanowisko kanclerza Snowdena, poparte ostatnio bardzo silnie w depeszy, nadesłanej na jego ręce przez premiera Mac Donalda. Spodziewają się, że na jutrzejszym posiedzeniu komisji finansowej będzie przemawiał

delegat francuski p. Loucher na temat świadczeń w naturze. Dyskusja ogólna nad projektem Younga spodziewana jest we czwartek, a nawet później. Tymczasem komisja polityczna omawia kwestję ewakuacji Nadrenji, o której prezes delegacji brytyjskiej, p. Arthur Henderson, powiedział wyraźnie, iż rząd brytyjski dąży do załatwienia sprawy ewakuacji tak, aby oddziały okupacyjne angielskie znalazły się na święta Bożego Narodzenia już w kraju.

ŻĄDANIA MNIEJSZYCH PAŃSTW

Haga, 13 sierpnia. (PAT). Rzeczoznawcy delegacji francuskiej studują dezyderat małych państw.

UDZIAŁ ANGLI W SPŁATACH ZOSTANIE ZWIĘKSZONY

Haga, 13 sierpnia. (PAT). Delegacje starają się przeprowadzić taki podział spłat niemieckich, któryby zadowalał częściowo Anglię bez szkody dla innych państw. W podziale tym dotychczasowy udział Anglii byłby zwiększony przez przyznanie jej znacznej części dyspozycyjnego salda

niemieckiego po spłaceniu głównych mocarstw. Anglia natomiast miałaby wyrównać pretensje Rumunii, Jugosławii, Portugalii i Grecji, którym plan Younga przeznacza część salda niemieckiego, zmniejszając zarazem ich dług wojenny wobec wielkich mocarstw.

ROZMOWY DELEGACJI

HAGA, 13 sierpnia (PAT). W ciągu dnia dzisiejszego delegacje prowadziły w dalszym ciągu wzajemne rozmowy. Briand przyjął min. Zaleskiego, Loucher

odbył konferencję z Hilferdingem, Berthelot miał rozmowę z von Schulbertem.

ODROZONE POSIEDZENIE KOMISJI POLITYCZNEJ

Haga, 13 sierpnia (PAT). Na dzisiejszym zebraniu w Grand Hotelu u min. Hendersona postanowiono odwołać jutrzejsze posiedzenie komisji politycznej, ażeby umożliwić Briandowi porozumie-

nie się ze swoimi rzeczoznawcami wojskowymi co do końcowego terminu ewakuacji, poczem nastąpi ponownie nieoficjalne zebranie u Hendersona.

STANY ZJEDNOCZONE TRWAJĄ W ROLI OBSERWATORA

WASZYNGTON, 13 sierpnia (PAT). Rząd Stanów Zjednoczonych stosuje politykę polegającą na trzymaniu się z dala od konferencji haskiej i nie zamierza podjąć żadnych domarces celem unik-

nięcia zerwania rokowań. Międzynarodowe czynności zaprzeczają energiczne pogłoskom, jakoby gen. Dawes miał być wysłany do Hagi.

SYTUACJA URATOWANA KOSZTEM FRANCJI

Paryż, 13 sierpnia (PAT). W kółkach politycznych duże rozgoryczenie wywołuje fakt, iż jedynie kosztem Francji daje się uratować nieprzerwany bieg pracy konferencji haskiej. Kółka polityczne uważają, iż Francja jako kraj najbardziej poszkodowany przez

wojny nie powinna być stawiana w takiej sytuacji, iż ona właśnie zmuszona jest poczynić największe ustępstwa, podczas gdy np. stanowisko Anglii nie uległo najmniejszej zmianie.

KONFERENCJA W SPRAWIE OPRÓŻNIENIA NADRENJI

Haga, 13 sierpnia. (AW.). W kółkach zbliżonych do delegacji angielskiej szeroko komentowana jest konferencja, jaka się odbyła dziś popołudniu przy udziale Brianda, Stresemanna, Wirtha, Petersena i Hymansa. Konferencja ta trwała przeszło 2 godz. i tematem jej

były sprawy dotyczące ewakuacji Nadrenji, rozpatrywane pod kątem technicznego wykonania ewakuacji. Z powodu dojścia do skutku konferencji wśród członków delegacji niemieckiej daje się zauważyć żywe zadowolenie. Daje to powód do licznych komentarzy.

FASZYZM LITEWSKI PRZEŚLADUJE LUDNOŚĆ ŻYDOWSKĄ

POGROMY W KOWNIE

Berlin, 13 sierpnia. (PAT.). „Berliner Tageblatt“ ogłasza dziś szczegółowe informacje ze strony litewskiej, potwierdzające, wbrew zaprzeczeniu litewskiej agencji telegraficznej, wiadomość o pogromach żydowskich na przedmieściach Kowna w dniach od 1—3 b. m. Według tych informacji, bandy litewskich faszystów zainicjowały na przedmieściach kowieńskich Słobudka i Szancy pogrom żydów, podług starych metod ochrony carskiej, przyczem policja kowieńska zachowywała się biernie, a nawet częściowo współdziałała z ekscendentami. Aranżerem pogromu była tajna policja litewska wspomagana przez litewskie związki strzeleckie i organizację faszystowską „Żelazny Wilk“. W

czasie trwania ekscesów wzywano daremnie interwencji rządu. Pogrom rozpoczął się 1 sierpnia wieczorem o awantur, urządzonych przez zbrojnych ekscendentów na ulicach Słobudki, gdzie przechodni legitymowano i bito. Z 65 ofiar żydowskich, zmasakrowanych niemilosernie, większą część odstawiono do szpitala z ciężkimi ranami. W tym samym czasie pobito ciężko na przedmieściu Szancy 40 żydów, nie oszczędzając nawet 70-letnich starców. Następnie tłum przy czynnym udziale policji zaatakował mieszkania żydowskie. Prasie kowieńskiej zakazano ostro ogłaszania sprawozdań o tych pogromach.

SOCJALIŚCI HISZPAŃSCY A EKSPERYMENTY DYKTATORA

Madryt, 13 sierpnia. (PAT.). Centralny komitet partii socjalistycznej i powszechny związek pracowniczy postanowiły nie wysłać swych przedstawicieli do Zgromadzenia Narodowego. Reprezentacja tych ugrupowań składać się miała z 5-ciu osób.

cieli do Zgromadzenia Narodowego. Reprezentacja tych ugrupowań składać się miała z 5-ciu osób.

ZATARG W ANGIELSKIM PRZEMYSŁE BAWELNIANYM

Londyn, 13 sierpnia. (PAT.). Dzisiaj w Manchesterze odbyły się dalsze narady przedstawicieli przedsiębiorców i robotników przemysłu bawełnianego. Narady te prowadzą do wznowienia konferencji stron z udziałem delegata rządowego. Narady są wynikiem rozmów, które premier MacDonald odbył

w Edynburgu w końcu ubiegłego tygodnia z przedstawicielami przemysłowców bawełnianych. Premier wyraził wówczas pragnienie rozstrzygnięcia sporu w drodze arbitrażu. Dziś w południe przedstawiciele komitetu robotników włókienniczych odbyli narady z delegatami związku przemysłowców.

KANCLERZ MULLER WRACA DO ZDROWIA

Berlin, 13 sierpnia. (PAT.). — Stan zdrowia kanclerza niemieckiego Mullera w ostatnich dniach znacznie się

poprawił, tak, że może on w ciągu dnia na 2—3 godzin opuszczać łóżko.

RUCH KOBIECY

KURS W SULEJOWIE.

Dnia 15.8 w Piotrkowie Trybunalskim w lokalu Okręgowego Komitetu Robotniczego, ul. Piłsudskiego 64, o godz. 12 w południe, odbędzie się zbiórka uczestników Kursu. Przejazd autobusem do Sulejowa — 1 zł.

Zabrać należy: poduszkę, koldrę, bieleżną pościelową i niezbędne ubranie. Pożądany kostium kąpielowy.

MŁODZIEŻ

Koło im. Montwilla - Mireckiego „Wola“. Odbędzie się wycieczka do Sejmu z fotografacją ogólną w czwartek 15 b. m. o godz. 10 rano. Zbiórka przed gmachem Sejmu. Cena biletu 30 gr. Goście mile widziani

Koło im. Montwilla - Mireckiego „Wola“. W sobotę 17 b. m. odbędzie się ogólne zebranie członków o godz. 6.30 wiecz. Sprawy bardzo ważne.

Powązkowskie Koło Młodzieży TUR, im. L. Misiolka (Dzielnia 95). Dnia 17 b. m. o godz. 7 wiecz. odbędzie się ogólne zebranie członków Koła. Sprawy bardzo ważne.

Sekcja Propagandy ZNMS. Dziś o godz. 17-ej w lokalu Długa 19 odbędzie się posiedzenie Sekcji Propagandy Związku Niez. Młod. Socjalistycznej (Akademickiej). Na porządku dziennym plan prac na zbliżający się nowy rok szkolny.

T. U. R.

Od dnia 15 sierpnia do 15 września dyżury sekretariatu T. U. R-a (oddział warszawski) odbywać się będą w poniedziałki, czwartki i soboty od godz. 5—7. Zgłaszać się należy do tow. Felsenhardtówny, Warecka 7 — I p.

NIE ŻYMAJCIE SIĘ

Wielu ludzi żyje na sam dźwięk słowa: oszczędność. Z czego mamy odkładać pieniądze, gdy nawet na codzienne potrzeby dochody nasze nie wystarczają. Pogląd ten jest jednak najzupełniej niesłuszny; właśnie ludzie niezamożni muszą oszczędzać. W życiu każdego zdarzają się chwile ciężkie, gdy koniecznym jest posiadanie choćby najdrobniejszych rezerw. Człowiek bogaty nie musi tak bezwzględnie oszczędzać, jak właśnie biedny, posiada on bowiem majątek i kredyt i kryzys swój opanuje tylko pewną sumą pieniędzy, podczas gdy biedak może liczyć tylko na swoje 10 pałców i te kilkadziesiąt zaoszczędzonych złotych. Rozumiemy doskonale rozgoryczenie tych ludzi, którzy pędzą smutne i ciężkie życie, lecz niestety nic im pomóc nie możemy, prócz wpojenia zasad oszczędności. Choroba w biednym domu, to tragedia. Coprawda Kasa Chorych pomaga, nie każdy jest jednak ubezpieczony, istnieją bowiem całe kategorie ludzi niepodlegających przymusowemu ubezpieczeniu. Bezrobocie — i tu państwo też nieco chce zładzić dół biedaków, nie jest jednak ono w stanie pomóc wydajnie, i znów nędza, i znowu to upokorzenie, upodlenie.

Widzimy więc z tego wszystkiego, że najlepiej liczyć tylko na własne siły, o ile nie chce się wpaść w krańcową nędzę. Wykonanie rady tej nie jest naturalnie łatwe, ale też nie ma innego sposobu wyjścia.

Każda złotówka, ciężkimi choćby ofiarami okupiona, przyczyni się do uregulowania pewnych fundamentów Twego bytu.

Groszowymi ofiarami wnoszone są wielkie gmachy, i Tobie więc nie wolno lekceważyć tych nędznych groszków, lecz musisz zrozumieć ich zbiorową wartość.

Spiesz więc jaknajprędzej do PKO i złóż tam kilka złotych (wystarczy i jeden), a potem nie zapomnij po każdej wypłacie zanieść tam, zamiast do knajpy, swój ciężko zapracowany grosz. M. Cz.

ULGOWE PRZEDSTAWIENIA TEATRALNE

Komisja Międzyzwiązkowa Kulturalno-Artystyczna (Chmielna 49, m. 3, tel. 73-42) zawiadamia swych członków, że są już do nabycia bilety ulgowe do następujących teatrów: Narodowy dn. 12 i 14 sierpnia; Letni dn. 16 i 20 sierpnia; Łódzki (Elizeum) dn. 14 sierpnia b. r.

WYCIECZKA DRUKARZY DO ANELINA.

W celu zapoznania szerszego ogółu Kolegów drukarzy z majątkiem Schroniska Drukarzy, znajdującym się na 4-ro morg. terenie w majątku Anielin za Otwockiem, Warsz. Zw. Zaw. Prac. Drukarz. dawniej Zgromadzenie Drukarzy Warszawskich (Nalewki 8) i łącznie ze Związkiem Zaw. Drukarzy i Pokr. Zaw. w Polsce (Oddział Warszawa — Miodowa 6) organizują wycieczkę dla Członków i ich rodzin w dniu 18 sierpnia r. b. Wycieczka będzie urozmaicona na terenie Schroniska atrakcjami. Cena biletu wraz z przejazdem w obie strony 3.50, dla dzieci 2 zł. Bilety są do nabycia w związkach i u delegatów. Wyjazd kolejką wąskotorową ze stacji Most do Karczewa o godz. 7.20 rano. Powrót do Warszawy z Karczewa o godz. 7 wiecz. Dochód z urzędowej wycieczki będzie przeznaczony na weteranów - drukarzy.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO KRAJU

ŁUCK

161 LAT WIEZIENIA DLA 4 BANDYTÓW

Przed trybunałem tutejszym zakończyła się rozprawa sądowa przeciwko 4 bandytom, którzy dokonali 8 napadów rabunkowych i jednego morderstwa. — Ofiarami bandytów byli przeważnie bogaci kupcy żydowscy, wracający z jarmarków. Bandyci czatowali na swe ofiary w lasach. Ofiarą mordu padł bogaty kolonista czeski, Kalitka.

Tylko jeden z bandytów nie przyznał się do zbrodni, symulując obłąd. Sąd skazał herszta bandy, Konofala na 79 lat więzienia, brata jego Pawła na 60 lat, pozostali dwaj bracia Józef i Dominik otrzymali po 11 lat więzienia. Herszt bandy Stanisław, w dalszym ciągu symuluje obłąd.

WIERZNOWIEC

WYMORDOWANA RODZINA

Z Tarnopola donoszą, że onegaj nad ranem wymordowano całą rodzinę niejakich Kozaczek, składającą się z sześciu osób, a mianowicie z dwóch mężczyzn, dwóch kobiet i dwóch chłopców. Morderstwa dokonał na tle majątkowym Józef Kozacek, liczący 24 lat. Okrutnego zbrodniarza aresztowano i uwięziono.

ZAMOŚĆ

POŻARY OD PIORUNÓW

Podczas ostatniej burzy od uderzenia piorun w kilku miejscowościach na te-

renie powiatu zamojskiego powstał pożar. Spaliło się 2 stodoły, 2 dachy nad domami mieszkalnymi, 1 stodoła została uszkodzona, oraz zabity 1 koń.

ŁÓDŹ

„RYCERSCY SZEREGOWCY“

Wczoraj w nocy w Łodzi przy ul. Dolnej 11 w czasie zabawy dwaj szeregowcy rzucili się na siebie z bagnietami, a gdy pewna pani obecną na zabawie chciała ich rozdzielić zgodnie rzucili się na nią, zadając jej ciężkie obrażenia.

GRUDZIĄDZ

WYROK W PROCESIE O NADUŻYCIA PIENIĘDZE W MAGISTRACIE

Wczoraj w południe ogłoszony został wyrok w sensacyjnym procesie o nadużycia pieniędże w magistracie grudziądzkim. Rzewodniczącą sędzią Chmielewską odczytał wyrok, skazujący oskarżonych: **Wojewodę** na 5 lat ciężkiego więzienia, **Szczygła** na 4 lata, **Panikowskiego** na 4 lata i 4 miesiące ciężkiego więzienia. Poza tym wszyscy trzej skazani zostali na pozbawienie praw obywatelskich na przeciąg lat 5-ciu. Dalej **Fularczyk** skazany został na 2 lata c. więzienia, **Karej** na 2 lata 4 miesiące, **Rozmarynowski** na 1 rok 3 miesiące więzienia, **Grabowski** na 10 miesięcy więzienia. — Dwaj oskarżeni radca Magistratu Lipowski i Kazimierski uwolnieni zostali od winy i kary. (PAT.).

Księgarnia Robotnicza

Warszawa, Warecka 9

poleca

na nadchodzącą rocznicę powstania Organizacji Bojowej P. P. S.

następujące wydawnictwa z dziejów ruchu robotniczego w Polsce.

B. A. J. Ludwik Waryński	—10	Rok 1909 Kraków	10.—
Bohaterowie „Proletariatu“		Rok 1910 Kraków	10.—
1) Ludwik Waryński napisał B. A. J.		Rok 1911 Kraków	10.—
2) Stanisław Kunicki napisał Al. Dębski	—20	Rok 1912 Kraków, Nr. 1/6 Styczeń-Czerwiec	1.—
Daniłowski G. Bandyci z Polskiej Partji Socjalist.	2.50	Rok 1917 Kraków Nr. 7 Lipiec	1.—
Daszyński L. Pamietniki 2 tomy	15.—	Rok 1912 Kraków Nr. 8/9 Wrzesień	1.—
— Z burzliwej doby	—30	Rok 1918 Warszawa Grudzień	1.—
Dębski Al. Krwawe zajęcia w mleczar-ni Henneberga w roku 1884	—40	Rok 1919 Warszawa Nr. Nr. 1—12	8.—
Kielecki W. Feliks Perl (Res) Próba życia	1.—	Rok 1920 Warszawa Nr. Nr. 1—5	1.—
Księga Pamiątkowa PPS. W trzydziestą rocznicę	3.50	każdy po	1.—
Kwapiński J. Organizacja bojowa. kategoria, rewolucja rosyjska	1.—	Radek St. A., Bohater Proletariatu Polskiego Edward Gibalski (Frankel)	—30
— Pod Rogowem, ze wspomnień bojowca	—20	Śledziński L. (Mikolaj) Amelja z Szalańskich Piwko, Pseudonim „Mateczka“ (1863—1928)	—25
Malinowski Aleksander 1869 — 1922	1.—	Śledziński L. (Mikolaj), Wspomnienia, Akcje bojowe P. P. S. w Lubartowie i Wysokim Mazowiecku	—60
Zbiorowa księga pamiątkowa	1.—	Strejk polityczny w Król. Polskiem	2.—
Martynowski S. Barykady, cz. I. Towarzystwo Pałak. Rok 1905	1.—	Szumowski W. Wspomnienia 1907 — 1914	—60
— Droga do wolności, wspomnienia z kategorii Tobolskiej	1.50	(Trybuna). Redaktor T. Bobrowski	
— Łódzka Dziesiątka bojowa	—20	ski od 1.IX.1906 do 1.IX 1907	
— Sprawa Henryka Hryniewskiego, b. inspektora kategorii Tobolskiej	—30	Nr. 1 — 18	komplet 18.—
Orwid W. Henryk Baron, życiorys	—15	zeszyt pojed.	1.—
— Stefan Okrzeja	—15	Wasilewski L., Zarys dziejów Polskiej Partji Socjalistycznej	2.80
Os...arz St. Bolesław Limanowski	—20	Więzienia polityczne w Rosji	—25
Pietkiewicz K. Czas próby (walka z prowokacją). Kartka z dziejów P. P. S. 1894 — 5 r.	—25	W sprawie Organizacji Bojowej P. P. S. w Polskiej Partji Socjalistycznej	—50
Porczak M. Walka robotników z reakcją w listopadzie 1923 r.	—50	Z doświadczeń aresztowanego	—30
Przedświt. Miesięcznik polityczno-społeczny, organ Polskiej Partji Socjalistycznej. Rok 1907. Nr. 1. 2. Drukowane w konspiracji. drukarni przy ul. Fiskał. Cena obu zeszytów	4.—	Z dziejów prasy socjalistycznej w Polsce. Praca zbiorowa	—50
Rok 1908 Kraków	10.—	Życie i praca Marij Paszkowskiej	
		Księga Pamiątkowa pod red. L. Wasilewskiego	3.—

UTWORY SCENICZNE

Bakal B., Montwilla — Śmierć Okrzei 1.50

DWUDZIESTA PIĄTA ROCZNICA POCZĄTKU WALKI ZBROJNEJ PROLETARIATU POLSKIEGO PRZECIWKO CARATOWI

P. P. S. OBCHODZIĆ JĄ BĘDZIE UROCZYŚCIE

W listopadzie r. b. uplynie dwadzieścia pięć lat od chwili historycznej manifestacji na Placu Grzybowskim w Warszawie, manifestacji, która była PIERWSZYM od upadku powstania 1863 r. WYSTAPIENIEM ZBROJNEM LUDU POLSKIEGO PRZECIWKO NAJAZDOWI CAR-SKIEMU.

Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej postanowił na posiedzeniu w dn. 26 czerwca r. b. wezwać klasę robotniczą Pol-

ski DO UROCZYSTEJ OBCHODU TEJ ROCZNICY.

„Plac Grzybowski“ — to symbol całej ideologii P. P. S. — łączności nierozwalnej idei SOCJALIZMU I NIEPODLEGŁOŚCI POLSKIEJ.

Centralny Komitet Wykonawczy udzieli Organizacjom partyjnym dokładnych wskazówek co do samego obchodu, jego dokładnego terminu i jego charakteru. Służyć będzie zarazem wszelką potrzebną pomocą techniczną.

WIEDZA — TO POTĘGA! POTĘGA — TO WIEDZA!

ZAKŁADAJCIE WSZĘDZIE ODDZIAŁY T. U. R.

Z ŻYCIA PARTJI

WARSZAWSKA ORGANIZACJA P. P. S.

O. K. R. WARSZAWA, w poniedziałek dn. 19 b. m. o godz. 6 wieczorem w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Okręgowego Komitetu Robotniczego P. P. S.

SRODA 14 B. M.

Dzielnica Powiśle. O godz. 7 wiecz. odbędzie się w lokalu dzielnicy (Czerw. Krzyża 20) posiedzenie komitetu dzielnicowego.

Dzielnica Praga. O godz. 7 wiecz. odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy.

Dzielnica Pocztowa. O godz. 7 wiecz. w lokalu Warecka 7 odbędzie się posiedzenie Komitetu Dzielnicy. Stawianictwo obowiązkowe. Wzywa się tow Antoniego Kołodziej-skiego na konferencję pod rygiem partyjnym.

Dzielnica Marymont. O godz. 7 wiecz. odbędzie się ogólne zebranie dzielnicy

CZWARTEK 15 B. M.

Z powodu przypadającego święta, zebrania partyjne nie odbędą się.

PIĄTEK 16 B. M.

Dzielnica Praga. O godz. 7 wiecz. tow. Murawski Marjan wygłosi odczyt n. t. „Drogi rozwoju dyktatury”.

Dzielnica Jerozolimka. O godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie ogólne dzielnicy.

Dzielnica Ochota. O godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie ogólne dzielnicy.

Dzielnica Powązki. O godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie ogólne dzielnicy.

Koła Annapol PPS O godz. 7 wiecz. odbędzie się zebranie ogólne Koła PPS.

RUCH ZAWODOWY

OKRĘGOWA KONFERENCJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Na podstawie polecenia Centr. Kom. Zw. Zaw. w Polsce zwołuje Komisja Orkragowa dla województw: Lwowskiego, Stanisławowskiego, Tarnopolskiego i Wołyńskiego

OKRĘGOWĄ KONFERENCJĘ

na dzień 28 i 29 września 1929 r. do Lwowa. Konferencja odbędzie się w lokalu Rady Zw. Zaw. przy ul. Ossolińskich 1. 10, II p. — początek konferencji o godz. 10-tej przed południem, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Prezydium.
- 2) Sprawozdanie sekretarza Okr.
- 3) Organizacja i taktyka.
- 4) Związki zawodowe a gospodarstwo położenie kraju.
- 5) Wybory Komisji Okręgowej i opłata do okręgu.
- 6) Wnioski do powyższych punktów.

Prawo wysłania delegatów na powyższą konferencję mają tylko Związki scentralizowane, należące do Centralnej Kom. Zw. Zaw. w Polsce. Oddziały miejscowe liczące 100 członków wybierają 1 delegata i na każdych następnym 100 członków 1 delegat. — Rady Zw. Zaw. mają prawo wysłania delegatów z głosem doradczym. Miejscowości, w których oddziały miejscowe nie posiadają przewidzianej liczby członków, mogą być połączone w tej samej lub innej miejscowości z innymi oddziałami, celem dokonania wyboru delegatów na wspólnym zebraniu lub też konferencji oddziałów.

Oddziały miejscowe nadeszły do sekretariatu Okręgowego we Lwowie, ul. Ossolińskich 1. 8, II p., wykaz swoich członków najdalej do 15 września b. r. Oddziały, które wykazu członków nie nadeszły w oznaczonym terminie, będą pominięte w przyszłym mandatach.

Za Centralną Komisję Zw. Zaw. w Polsce:

poseł Jan Kwapiński, przewodniczący.

poseł Zygmunt Żulawski, gen. sekretarz.

Za Komisję Okręgową:

Jan Kusznir, sekr. Okr.

Wszelką korespondencję tyczącą konferencji okręgowej należy nadsyłać pod adresem: Jan Kusznir, Sekretariat Okr. Centr. Kom. Zw. Zaw., Lwów, ul. Ossolińskich 1. 8, II p.

WYCIECZKA W TATRY.

Wycieczka Zarządu Głównego T. U. R-a w Tatry polskie i czeskie wyrusza z Dworca Głównego w Warszawie 14 b. m. o godz. 21.40 Zbiórka przed kioskiem „Ruchu”, po prawej stronie o godz. 21-jej. Prowadzi tow. Rutkiewicz. Prosimy o punktualne przybycie, celem zajęcia miejsc.

Wszyscy uczestnicy winni się zapatrzeć w dowody osobiste, potrzebne do uzyskania przepustek.

SKOK Z 5-GO PIĘTRA

Przy ul. Nowolipie 32 na klatce schodowej prawej oficyny, na parapecie okna 5-go piętra, siedział dłuższy czas jakiś chłopiec około lat 15—16. Około północy dozorca i lokatorzy usłyszeli odgłos spadającego przedmiotu. Już si okazało, na bruk podwórza wyskoczył wspomniany chłopiec. Lekarz

Pogotowia stwierdził pęknięcie podstawy czaszki, ogólne potłuczenie i powikłane złamanie prawego ramienia. Wkrótce po przewiezieniu do szpitala na Czyste, tajemniczy młodociany desperat życie zakończył. Nikt z lokatorów tego domu chłopca nie zna.

ZABITY PRZEZ TRAMWAJ

Na rogu ul. Marszałkowskiej i Siennej stanął na środku pomiędzy torami tramwajowymi 39-letni Aleksander Gomółka (Moruski 12). Nagle jeden z wagonów tramwajowych potrafił G., wskutek czego ten upadł

i dostał się pod wagon, idący po drugim torze. Gomółkę przewieziono do szpitala Dz. Jezus, gdzie wskutek pęknięcia czaszki zmarł.

„ZA TWOJE MYTO JESZCZE CIĘ OBITO”

Znany skrzypek 52-letni Edward Rychter (Podwale 29), powracając w nocy z pracy do domu, natknął się na skwerku Hoovera na dwie kobiety, które poprosiły R., aby zafundował im wódki. R. zgodził się. Ponieważ nie miał gotówki, zastawił u jakiegoś ulicznego sprzedawcy swe palto, za co otrzymał butelkę wódki i 5 zł. Gdy jedna z przygodnych znajomych otrzymała butelkę z wódką i 5 zł. na przekąski, obie wkrótce zniknęły. Strapiiony R. dowiedział się od przechodniów, że owe kobiety udały się na ul.

Furmańska 16. Poszkodowany zawiadomił o swej przygodzie policję i komisariatu, która w krótkim czasie aresztowała sprawczynię. Są to: Julia Gruszczyńska, nigdzie niemeldowana i Łaja Mintzówna (Furmańska 16). Gruszczyńska obrzuciła dyżurnego przodownika gradem obełżywych słów, awanturowała się i porwała na sobie ubranie. Awanturnicę przewieziono w neglizju samochodem sanitarnym do urzędu śledczego. Mintzównę zwolniono.

WYPADEK ABSTYNENTA W „KOKOSIE”

Przy ul. Nowy Świat 43, będącemu z kolegami na kolacji w barze „Kokos” Janowi Stypułkowskiemu (Hoża 8) skradziono pozostawioną pamiątkową papierośnicę srebrną z monogramem na środku „J. S.”. Nadto by-

ły różne inne monogramy i podpisy, oraz następujący napis: „Kochanemu abstynentowi w dniu imienin 27.XII 1925 r. — Klub Abstynentów”.

PRZYGODY „SŁOMIANYCH WDOWCÓW”

Dwaj serdeczni przyjaciele, urzędnicy z poważniejszej instytucji państwowej, pp. Wacław S. i Witold J., będąc „słomianymi wdowcami”, podczas spaceru w Al. Jerozolimskiej poznali młodą i sympatyczną panią, która po krótkiej pogawędce, zaprosiła na kolację do restauracji „Gastronomia” (Nowy Świat 16). Stamtąd towarzystwo w różowych humorach i w miłej harmonii przeniosło się na „desery” do mieszkania p. Witolda przy ul. Nowy Świat. Przygodna znajoma zdołała tak zaskarbić sobie względy swych towarzyszy, że ci przy po-

zegnaniu wręczyli jej 20 zł. na kosztą wrotu do domu, poprosili panią o jej dokładny adres, celem utrzymania nadal bliższego z sobą kontaktu. Panią, podawającą się za Stasię Witkowską (Czernałkowska nr. 185), posłała towarzyszom całusa i zniknęła za drzwiami. Wtedy dopiero p. Wacław stwierdził brak na palcu obrączki złotej wartości 40 zł., zaś kolega jego — 60 zł. z portfelu. Frywolną dziewczynkę zdołali jeszcze przytrzymał na schodach i odprawdzili do komisariatu, gdzie przekazano ją do dyspozycji sądu grodzkiego.

Głosy czytelników

HAZARD NA ULICACH.

Do Redakcji naszej zgłosiło się kilku robotników, protestując przeciwko tolerowaniu przez władze hazardu na ulicach Warszawy. Koło Żelaznej Bramy stoi z „kręgielnia” niejaki Nowacki; kręgielnia ta, jak twierdzą zainteresowani, jest w ten sposób skonstruowana, że trafić można tylko wtedy, kiedy właściciel zechce. Opłaca się złotych, rzuca kulę. O ile się trafi — wygrywa się zegarek. Ale takich szczęśliwów niema. Robotnicy masowo przegrują po kilka, kilkanaście, a nieraz kilkadziesiąt złotych. Wygrywają natomiast dla „zachęty” sprytnie podstawieni ludzie.

To opowiadali nam skarżący się. Bez względu na to jednak, czy mają rację, czy nie, bez względu na to, czy hazard odbywa się „uczciwie” czy nieuczciwie — władze winny położyć temu kres.

LUNA PARK

otwarty od 5 do 11-jej

Zarząd T.U.R-a organizuje

WYCIECZKĘ NA POWSZECHNĄ WYSTAWĘ DO POZNANIA.

Towarzysze Robotnicy winni pośpieszyć gromadnie do Poznania, celem ujrzenia po 10-ciu latach niepodległości Polski — do robku, w którym klasa robotnicza tak wybitny bierze udział.

Prócz wystawy, wycieczka zwiedzi miasto, ciekawe budowle, ogród zoologiczny, wspaniałe palmiarnię i t. p.

Wyjazd z Warszawy dn. 7 września (w sobotę) w nocy. Powrót — dn. 11 września (w środę rano).

Opłata — przejazd koleją, noclegi, bilety wstępu przy zwiedzaniu wystawy i miasta, tramwaje — wyniosą po 50 zł. od osoby; wpłaceniu połowy tej kwoty obowiązującej przy zapisie, reszta na 3 dni przed wycieczką.

Pożywienie uczestnicy płacą sami. Zamówione będą wspólne posiłki; ceny: obiad i kolacja po 2 zł. 50 gr., śniadanie 1 zł. 50 gr.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Generalny TUR, ul. Czerwonego Krzyża 20 (gmach ZZK), 4 piętro, tel. 325-03, godz. 5—7 wiecz.

Prowadzi wycieczkę sen. dr. Kopicński. Tylko kandydaci, którzy opłacą przynajmniej 15, tytułem zaliczki, będą brani pod uwagę.

KRONIKA

STAN POGODY.

Przewidywany przebieg pogody w dniu dzisiejszym: Dość pogodnie i ciepło, przy słabych wiatrach zachodnich; później południowo - zachodnich. Na Podkarpaciu i Polesiu, po nocnych deszczach, rankiem mglisto.

Z Kasy Chorych Warszawy. W związku z informacjami, jakie ostatnio ukazały się w dziennikach o Kasie Chorych Warszawy, otrzymaliśmy następujące wyjaśnienie:

Wskutek podawania przez płatników mylnych adresów — Kasa Chorych posiada znaczną liczbę wpłat, które dopiero po odpowiednim skontrolowaniu przenosi na właściwe konta. Taki stan rzeczy powoduje wysyłanie wezwań płatniczych do osób, które już wpłaciły należność, lecz niewłaściwie wypełniły blankiety nadawcze.

Wielu płatników nie zawiadamia Kasy o zmianie adresu. Wskutek tego konto pod danym adresem pozostaje nieregulowane, zaś suma wpłacona jest zaksięgowana na nowy adres. Zdarza się również, że płatnik, wskazując nazwisko ubezpieczonego pracownika, nie podaje własnego nazwiska ani adresu.

Tego rodzaju niedokładności w zgłaszaniu ubezpieczonych powodowały, jak wiadomo, wielokrotne wizyty inkasentów Kasy Chorych, narażając Kasę na stratę czasu.

Z WCZORAJSZEJ GIEŁDY

W obrotach międzybankowych płacono za dewizy New York 8,90, a za kabel New York 892 zł. za 100 dol. Dewizy europejskie prawie bez zmian, nieco mocniejsza Bruksela, natomiast nieco słabsze Londyn i Paryż. W obrotach międzybankowych płacono za dewizy Gdańsk 172,87, a za dewizy Berlin 212,33. Na rynku prywatnym dolar gotówkowy 8,88 4/10, ruble złote 4,62 1/2 przy nieco większym popycie.

Na rynku akcyjnym tendencja bardzo słaba przy minimalnych obrotach kilku tylko papierami. Akcje bankowe bez zmian, w dziale akcji przemysłowych obniżył się Modrzejów z 23 na 22 1/2. W dziale papierów państwowych mocniejsza 4% Prem. Poż. Inwest., która podniosła się z 115 na 115,75, natomiast słabsza 5% Prem. Poż. Dol. 65,50 (66,75). Z listów zastawnych słabsze 8% L. Z. m. Warszawy. W popołudniowych obrotach prywatnych kursy utrzymane w granicach notowań giełdy oficjalnej.

Kino-Teatr „Tęcza” Przejazd 9
„WIELKA PREMERA”
PAGANINI
 potężna tragedia w rolach głównych
KONRAD VEIDT
I EWA MAY
 na scenie
ATRAKcje ARTYSTYCZNE

Marszałkowska 125
 Początek o g. 5.
Stółka ANNY ONDRA
 w swej ostatniej kreacji z repertuaru
 1929 — 30
 p. t.
GRZESZNICA
 z
MONTPARNASSE
 w gł. roli męskiej ANDRE ROANNE
 Uroczą Annę Ondrę osiągnęła w filmie
 tym rekord powodzenia
 stwarzając kapitalne sceny zdrowego
 humoru i pikanterji

Nowy Świat 50
 Początek o g. 6.8.10
PREMERA
ADOLPHE MENJOU
 gentleman ekranu, wytworny sybaryta i arbirer elegancji w musującej werwą, zabawnej paryskiej komedji salonowej p. t.
IGRASZKI KOBIEC
 Reżyserja FRANK TUTLE w głównych rolach kobiecych: MARGARET LIVINGSTON słynna uwodzicielka z „WSCHODU SŁONCA” i KATHRYN CARVER ponadto powtórzenie najlepszej komedji z BEBE DANIELS p. t.
„REKORDZISTKA”
 wytwórnia: „Paramount”

Divadlo Variete Praha
 BIELAŃSKA 5
 początek o godz. 8-jej i 10 wiecz.
Dzisiaj sensacja
PRAHA — WARSZAWA
 Jeszcze kilka gościnnych występów.
 Przeprowadź bilety u Chodowieckiego Krak.-Przedm. 9. Od godz. 6 w kasie Teatru w niedzielę od godz. 2

KINEMATOGRAF MIEJSKI
 Hipocyczna 8. Długa 25.
 Początek o godz. 6.30.
 Dla młodzieży dozwolone.
 Sala dobrze wentylowana.
„Niezwykła Flota”
 wielki film morski w 10 aktach
 w roli głównej **Henry Edwards**
 Wł. b. „Feniks”
 Nadprogram: 1) Woda jako siła pędna
 2) Komedja
 W soboty o godz. 5 pp. W niedziele i święta o godz. 12 w pol.
Na seansach popularnych:
 1) Ameryka
 Ceny na wszystkie miejsca 20 groszy.

Kino-Teatr „ASTRA” DZIK A 51.
 NA EKRANIE:
PRZYSZŁOŚĆ I PRZYSZŁOŚĆ KOBIEC
 oraz
 najwybitniejszych aktorów scen polskich
 i atrakcje sceniczne
 z kierownictwem p. DERBICZA
 Bardzo ciekawy. Sala ochłodzona.

Zobacz światlych
 S. „Królowa nocy”.
 Taki samotny wiersz i dychawiczny, surowy i truchlika, zaś publiczność nie przejmując, ani też nie nęciąc, przygląda się nieskomplikowanej, wcale nie wielkiej, ale zgrabnej i stanowczej „Królowej nocy”.
 Nad programem „Królowej nocy” całkiem zabawną i ciekawą, a nawet aktualną przygodą, bardzo się już dawno zebraliśmy. Zastępca.

Weneryczne choroby

skórne, niemoc płciowa: analizy
Dr. J. Rywlin
 Leszno 37 r. Solnej
 do 10 r. i 3—9 w., niedz. t św. 4—7.

Weneryczne, niemoc płciowa
 Chor. skóry, włosów. Rentgen. Analizy
Dr. med. J. Gelbfisz
 ul. Złota 27 (obok Dworca Głównego);
 Przyjm. od 3 do 9 w. Niedziela 9—12 p.
 Wizyta 4 zł.

Dr. H. Lewin starszy
 NIECAŁA 12.
 WENERYCZNE i niemoc płc., skórne. Analizy. Elektroleczenie. Od 8—12 i od 3—9. Panie od 6—7. w Niedziele od 9—2.
 Niezależnym ceny lecznicowe.

Dr. med. A. Parczewski
 ŻÓRAWIA 3, plc. wener. skóry, włosów codz. od 8 r., do 10 w. Tam książka: Niemoc Męska. Dla policji, stud., wojsk., urzęd. i szoferów ulgi kredytowe

Weneryczne syfilis, tryper, niemoc płciowa, gabinet elektroświatła, leczniczy
Dr. Z. FAJNCYN
 Leszno 36. Przyjm. 9 r.—9 w. Wizyta 3 zł

Weneryczne skórne i niemoc, elektroleczenie
Dr. M. ALTFELD
 8—11 r., 3—9 w. HOŻA 50 (przy Marszałkowskiej)
 Niezależnym ceny lecznicowe.

CO GRAJĄ KINA?

Apollo: „Salambo” (córka Hamilkara).
 Astra (Dzika 51): „Życie i przyszłość kobiety”.
 Capitol: „Grzesznica z Montparnasse” z Anną Ondrą.

Casino: „Igraszki kobiet” z Adolphem Menjou i „Rekordzistka” z Bebe Danielem.
 Colosseum: „Grzech Ingi”.
 Filharmonja: „Panią w fraku” z Madge Bellamy i „Rekord Toma Mixa”.
 Miejski: „Niezwykła flota”.

Palace: „Prezydent” z Mozzuchinem.
 Pan nieczynny z powodu remontu.
 Quo Vadis: „Koenigsmark” z Jacques Caletain.

Rococo: „Grzesznica” z Lyą de Putti.
 Stylowy: „Królowa nocy” z Cortezem.
 Słońce: Nieczynne z powodu występów czeskiej rewii.

Splendid: „Kiedy kobieta kocha” i „Zon-gler miłości”.
 Światowid: „Życiowe rozbitki” z Georgem Bancroftem i Eveliną Brent.
 Tęcza (Przejazd 9): „Paganini” z Veidtem i Ewą May.

Wodewil: „Twe usta tak kusily mnie”.
 Bajka (Żelazna 61): „Dalsze dzieje Tarzana”.
 Bellona (Leszno 2): „Chińska papuga”.
 Kometa (Chłodna 49): „Jarmark miłości”.
 Mewa (Hoża 38): „Gdy wiosna życia przemówi”.
 Hollywood (Hoża 26): „Jad pokusy miłości”.

Muza: (Plac 3-ch Krzyży): „Serenada”.
 Praga (Targowa 71): „Ostatni dzień kawalera”.
 Trianon (Sienkiewicza 8): „Uśmiech losu”.
 Sokół (Marszałkowska 69): Nieczynne.
 Uciecha (Hoża 70): „Pewien młody człowiek”.
 Wisła (Tamka 36): „Jego najniebezpieczniejsza przygoda”.

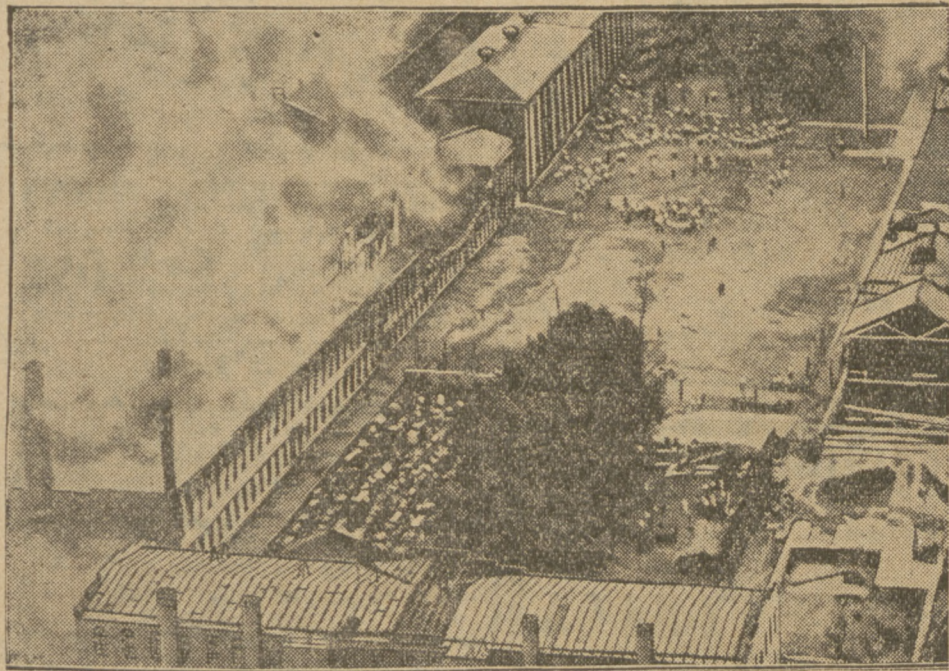
Zwiedzajcie P. W. K. w Poznaniu

FUTRA na 12 rat
 poleca
„Hermine” Nowy-Swiat 48
 TEL. 422-85
 Najnowsze modele zagraniczne.
 Okaziecielowi niniejszego korzysta ze specjalnych ulg

Patefony, Parlofony, instrumenty muzyczne
 w wielkim wyborze, oraz płyty najnowszych nagrań na dogodnych warunkach po cenach najniższych poleca Feigenbaum, Bielańska 1.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

BUNT W WIEZIENIU AMERYKAŃSKIM

W więzieniu amerykańskim w Auburnie wybuchł bunt. 1700 więźniów wydoszło się z cel i podpaliło gmach więzienia. Dopiero po przybyciu większych sił wojskowych i zgaszeniu pożaru udało się stłumić bunt, przyczem kilku więźniów zostało zabitych.

Gazety amerykańskie donoszą, że walka pomiędzy więźniami a wojskiem trwała prawie dwa dni. Ogółem zbuntowało się w tej najstraszniejszej instytucji karnej w stanie New York 1700 więźniów. Uzbrojeni w karabiny i rewolwery rozpoczęli swą ofensywę o godzinie 1 po południu. Jednocześnie w czterech miejscach więzienia zostało podpalone. Straż więzienna w liczbie 120 ludzi miała sytuację nie do pozazdroszczenia: 1700 więźniów strzela i budynki płoną. Przywołano natychmiast pomoc postronną. Pojecha stanowa przyszła w sukurs policje więziennej, oraz nadiągnęła straż ogniowa z Syracuse i Geneva.

Walka była zacięta, kule sypały się gęsto jak deszcz. Strzelanina jednakże odbywała się z zasadzek. Mimo to dwu przywódców powstania więźniów zostało zaibitych, a 14 więźniów zostało ciężko rannych. Drugiego dnia pewna część więźniów jeszcze pozostała zabarykadowana w jednej z cel warsztatowych, mając dość broni, a nawet trzy karabiny maszynowe.

Podczas ogólnego zamętu, kilku więźniów, zamiast stanąć obok towarzyszy, wolało pomyśleć wyłącznie o sobie i przy pomocy drabin, wdarli się na 20-stopową ścianę, otaczającą więzienie i zdolało uciec.

Większą część więźniów zdołano jednak tak osaczyć, że nie mieli oni wyjścia i musieli się poddać. Zbiegłych zaś więźniów poszukuje policja. Pożar zdołano ugasić, ogień jednak wyrządził szkód na 625.000 dolarów.

TEATR I MUZYKA

Dzisiaj w teatrach miejskich

Narodowy

o 8 w. „Grube ryby“

Letni

o 8 w. „Gorączka nafty“

Teatr Narodowy. Dzisiaj „Grube ryby“.
Teatr Letni. Dzisiaj i codziennie „Gorączka nafty“.

„Proces Mary Dugan“. Najbliższą premierą teatru Letniego będzie głośna na scenach zagranicznych sztuka Bayarda Veillera p. t. „Proces Mary Dugan“.

Teatr Polski. Codziennie „Artyści“, z Jaraczem i Modzelewska.

Teatr Mały. Codziennie nowa komedia Kaweckiego p. t. „Para nie para“.

Teatr „Qui Pro Quo“. Występy „Gong“ „Szkariatne róże“.

Teatr Morskie Oko. Codziennie wielka rewja letnia p. t. „Zabawki dla Warszawki“.
Operetka L. Messal. Dzisiaj „Pasowa Róża“ z p. Lucy Messal.

Łódzki teatr miejski w Warszawie. Teatr Euzem (Karowa 18). Dzisiaj „Mirla Efros“.

Teatr rewja „Bagatela“. Nowa rewja „Wszystko na wesoło“.

Radio - Ogród Philipsa (Mazowiecka 9): Z wyjątkiem poniedziałków codziennie od 17-tej do 23-ej Koncert - Dancing.

Teatr „Mignon“. „Czy blondynki czy szatynki?“

KOMUNISTYCZNY BURMISTRZ STRASSBURGA... KLERYKAŁEM I NACJONALISTĄ

Burmistrz Strassburga Huber wysunięty na to stanowisko przez komunistów zawarł przedewszystkiem blok z klerykałami oraz z prawicą nacjonalistyczną. Jak stwierdziła prasa socjalistyczna, listy jego do Poincarégo były bardziej „patriotyczne“ od najgorliwszych nacjonalistów francuskich. Partja komunistyczna wobec zdemaskowania Hubera była w końcu zmuszona wykluczyć go z partji za... złamanie dyscypliny partyjnej.

Robotnicy popierajcie swoje pismo codzienne

NA KONFERENCJI W HADZE

Z wybitniejszych uczestników konferencji Haskiej wymienić jeszcze warł Barona Houtarda belgijskiego ministra skarbu i przewodniczącego komisji finansowej (pierwszy na lewo), Maurice'go Hanckey'a (Anglja) generalnego sekretarza konferencji, oraz Marinkowicza ministra spraw zagranicznych Jugosławii (na prawo).

ZE SPORTU
WACKER W POLSCIE

Już w dniu jutrzejszym przybędzie do Polski doskonała robotnicza drużyna „Wacker“ z Zaborowa (Hindenburg — Niemiecki Górny Śląsk). Rozegra ona szereg meczów z czołowymi drużynami robotniczymi Polski. Pier-

wszy mecz rozegrają towarzysze niemieccy jutro, t. j. 15 b. m. w Łodzi z Widzewem. Dnia 17 b. m. „Wacker“ spotka się ze Skrą, a 18 b. m. grać będzie z Gwiazdą. Wszystkie mecze zapowiadają się bardzo ciekawie.

MISTRZOSTWA LEKKOATLETYCZNE PRZYSZŁOŚCI SKRY.

W dniach 17 i 18 b. m. odbędą się na boisku Skry pierwsze mistrzostwa lekkoatletyczne dla chłopów od lat 12 do 16. Chłopcy zostali podzieleni na trzy grupy. I grupa obejmuje młodzież w wieku 11 i 12 lat, druga — 13, 14 lat, a III od 15 do 16 lat.

Program obejmuje biegi na 60, 100 i 500 mtr., sztafety 10 × 60 i 4 × 100 mtr., rzuty kulą, dyskiem i kamieniem, oraz skoki wzwyż i w dal.

Początek zawodów w niedzielę o godz. 9 rano.

MECZE PIŁKARSKIE W STOLICY.

Tur Wola — Orzeł (Falenica) 3:1 (2:1). Zawody o mistrzostwo kl. C. Bramki zdobyli dla zwycięzców: Gwoździwski, Urbaniak i Jożko, a dla pokonanych Siedlewski.

Czarni — 1 pułk lotników 4:1. Zdecydowane zwycięstwo robotniczej drużyny nad silnym przeciwnikiem.

Drukarz — KKMP 6:0. Łatwe zwycięstwo Drukarza nad czołową drużyną klasy C.

Kongresówka — CWS 5:0. Decydujące spotkanie o mistrzostwo grupy.

Reduta — KATT 2:1.

Słońce — Hagibor 4:3.

Świt — ŁASS 2:1 (1:0).

Potęga — Siła 3:1 (1:0).

Robur — Kraft 3:0. Walkower wobec niestawienia się Kraftu.

Strzela — Siła 5:1 (4:0).

Hakoah — Repr. klubów żyd. w Grodzisku 9:0 (4:0). Łatwe zwycięstwo Hakoahu.

W Łomży grała w niedzielę drużyna piłkarska Makabi (Warszawa), która pokonała reprezentację Łomży, złożoną z graczy Łomżyńskiego K. S. i ZKS w stosunku 6:1 (1:1).

POLSCY AKADEMICY BIJA WĘGERSKICH.

W drugim dniu lekkoatletycznego meczu akademickiego Polska — Węgry wyniki były następujące: bieg 800 m. 1) Kostrzewski 2:01.2, bieg 110 m. płotki 1) Trojanowski 15.9, bieg 1500 mtr. 1) Jaworski 4:11.4. Ostatecznie Polska pokonała Węgrów 63.5:57.5.

PETKIEWICZ STARTUJE W FRANK FURCIE.

Dowiadujemy się, że najlepszy biegacz polski Petkiewicz startować będzie w nadchodzącą niedzielę na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Frankfurcie w biegach na 1500 i 5000 mtr.

TENISOWE MISTRZOSTWA POLSKI

W dniach od 21—28 b. m. rozegrane zostaną na kortach AZS Poznań zawody tenisowe o mistrzostwo Polski.

OSADY ZAGRANICZNE PRZYBYWAJĄ NA MISTRZOSTWA WIOSŁARSKIE DO BYDGOSZCZY NA MISTRZOSTWA WIOSŁARSKIE EUROPY.

W poniedziałek przybyły do Bydgoszczy osady włoskie. Włosi obstawiają, jak wiadomo, wszystkie biegi.

Barw węgierskich bronić będzie w ósemkach osada Hungaria (Budapeszt). Osady belgijskie przybędą we czwartek, a jugosłowiańska we wtorek. W biegu jedynek startować będą osady: Belgji, Włoch, Czech, Holandji, Szwajcarii i Polski, w biegu dwójek ze sternikami: Belgja, Włochy, Francja, Hiszpanja i Polska; dwójki bez sternika: Belgja, Włochy, Polska i Węgry; dwójki podwójne: Belgja, Szwajcarija, Włochy, Francja i Polska; czwórki ze sternikiem: Belgja, Włochy, Holandja, Czechosłowacja i Polska; czwórki bez sternika: Belgja, Włochy, Czechosłowacja, Danja i Polska; ósemki: Belgja, Włochy, Czechosłowacja, Jugosławia, Węgry, Danja i Polska.

SENSACYJNY MECZ ZAPASNICZY SZTEKKER — WESTERGAARD.

Z wielkim zainteresowaniem oczekiwany mecz zapasniczy pomiędzy mistrzem Polski Sztekkerem a słynnym zapasnikiem niemieckim Schmidtem Westergaardem, na skutek wyzwania tego ostatniego, odbędzie się w dniu 1 września w Warszawie. Obaj zawodnicy złożyli już po 600 dolarów kaucji w Międzynarodowym Związku Atletycznym. Miejsce spotkania będzie najprawdopodobniej gmach cyrku.

Co usłyszymy przez warszawskie radio

DZIS.

11.56 — 12.05 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie.
12.05 — 12.50 Koncert z płyt gramofonowych. 12.50 — 13.00 Wiadomości z Powzecznej Wystawy Krajowej w Poznaniu.
13.00 Komunikat meteorologiczny, komunikaty przygodne. 13.20 — 15.40 Przerwa.
15.40 Komunikat gospodarczy. 16.15 Komunikat harcerski. 16.30 Feljton p. t. „Sztuka i przemysł ludowy na PWK“. 16.40 — 17.15 Koncert z płyt gramofonowych. 17.15 Z podróży sprawozdawczy radiowego. Feljton uzdrowskiowy p. t. „U Należęzowskiego źródła „Miłości“. 17.25 „Skrzynka pocztowa“. 17.50 — 18.00 Ostatnie nowiny z Wystawy.
18.00 Koncert orkiestry mandolinistów pod dyr. A. Szczegółowa. 19.00 Rozmaitości. 19.25 Komunikaty rolniczy i meteorologiczny oraz „Skrzynka pocztowa rolnicza“. 19.56 — 20.05 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., odczytanie programu na dzień następnny. 20.05 Odczyt z Krakowa. 20.30 Koncert solistów. 21.30 Słuchowisko z Poznania. 22.15 Komunikat meteorologiczny. 22.20 Komunikaty: policyjny, sportowy, nadprogram. 23.00 — 24.00 Muzyka taneczna z Poznania.

JUTRO.

10.15 Nabożeństwo z Katedry poznańskiej. 11.45 — 11.65 Komunikaty z Powzecznej Wystawy Krajowej w Poznaniu. 11.56—12.10 Sygnał czasu z Warszawskiego Obserwatorium Astronomicznego, hejnał z wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat meteorologiczny. 12.10 — 13.10 Transmisja z Wilna—Słuchowisko regionalne p. t. „Odpust w Żytowicach“. 13.10 — 16.00 Przerwa. 16.00. Audycja wojskowa. 16.40 Komunikaty przygodne. 17.00 Koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warsz. pod dyr. Al. Junowicza oraz soliści. 18.35 Pogadanka p. t. „Polski Biały Krzyż“. 19.00 Rozmaitości. 19.25 „O tajemnicach głębin morskich“. 19.56 — 20.05 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astronom., odczytanie programu na dzień następnny. 20.05 „Rozważania na temat lotów transoceanicznych“. 20.30 Koncert wieczorny z Doliny Szwajcarskiej. W przerwie p. Tad. Bocheński odczyta nowelę Jerzego Kossowskiego p. t. „Kapitan Tomek“. Muzyka francuska. Wykonawcy: Orkiestra Filharmonji Warsz. pod dyr. Kazimierza Wilkomirskiego i Liłi Hakowska (skrzypce). 22.00 Komunikat meteorologiczny. 22.05 Komunikaty: PAT., policyjny, sportowy, nadprogram.

ILJA ILF i EUG. PIETROW.

12 Krzesel

Tłumaczyła Halina Pilichowska.

ROZDZIAŁ TRZYDZIESTY PIĄTY.

Zalosny demon.

W trzy dni po tranzakcji spółników z monterem Miecznikowem, teatr Kolumba wyjechał koleją na Baku. W ciągu tych trzech dni spółnicy, których apetytu nie zaspokoiła zawartość wypatroszonych na Maszuku dwóch krzesel, spodziewali się wciąż, że Miecznikow przyniesie im trzecie krzesło. Lecz monter, znużony picciem narzanu, całe dwaście rubli zużył na kupno zwykłej siwuchy i doszedł do tego stanu, że trzymano go pod kluczem.

— A to nas ubrał! — skonstatował Ostap, dowiedziawszy się o odjeździe teatru. — Skończony drań z tego montera. Trzeba będzie na przyszłość wystrzegać tea-robotników!

Szansę odczyszczenia skarbów niepomierne jednak wzrosły.

— A więc — Tyflis! — rzekł Ostap, — nie ma co marzyć. Trzeba forsę na przejazd do Władykaukazu. Stamtąd wojenną ziniąską drogą pojedziemy do Tyflisu autem. Czarujące widoki i amajający pejzaż. Cudowne powietrze górskie! A finał tego wspaniałego — ckrągła sumka stu pięćdziesięciu tysięcy rubli. Właśnie dal kontynuować posiedzenie.

Lecz nie tak łatwo było wyjechać z Mineralnych wód.

118 się, iż Worbjaninow jest dziwnie niepojętym fajtlapą; wszelkie jego próby jazdy na gapę sromotnie zawiodły, to też musiał raz jeszcze wystąpić w parku w roli byłego kuratora okręgu szkolnego. Niewielkie to dało rezultaty. Dwa ruble na dwanaście godzin ciężkiej i poniżającej pracy. Kwota wystarczająca jednakże na drogę do Władykaukazu.

— Właśnie! — powiedział Ostap, jadącego bez biletu, wyproszono z niego wielki kombinator biegł uparcie za pociągiem na przełaj przez górskie wiorst, wygrajając pięścią Bogu ducha winnemu Hipoclitawiejewiczow. Następnie udało się Ostapowi wskoczyć na pociąg, zbliżającego się zwolna ku łańcuchowi gór kaukaskich. W tej pozycji patrzył Ostap z ciekawością na odsłaniającą się panoramę gór.

— Właśnie! — powiedział Ostap, — wierzchołki gór padały na nas słoneczne refleksy. Góry nie przypadały Ostapowi do głowy.

— Zbyt dużo parady! — oświadczył. — Dzikie piękno. Idjotyczne.

— Marnie widowisko.

— Właśnie! — powiedział Ostap, — władykaukaskim dworcem oczekiwali przyjezdnych otwarto.

— Tych, którzy pojedą potem wojenno-gruzińską drogą — wiedzą o miastach darmo.

— Wy dokąd, Kiso? — rzekł Ostap. — Siadamy do autobusu.

— Gdzie nas wiozą, kiedy powiadają, że darmo.

— Gdy przybyli do biura Zakawtopromptorgu Ostap nie śpieszył najmiej zarezerwować miejsce w maszynie. Gawędząc żywo z Hipoclitawiejewiczem, zachwycał się opasaną chmurami Górą Władykaukaską i, uczyniwszy głęboką uwagę, że góra istotnie przypomina

— szybko oddalił się.

We Władykaukazu trzeba było przesiedzieć kilka dni. Wszystkie próby zdobycia pieniędzy na jazdę wojenno-gruzińską drogą albo całkiem zawodziły, albo też przynosiły zysk, wystarczający zaledwie na jednodniowe wyżywienie. Próba ściągnięcia do obywateli dziesiątek nie udała się. Kaukaskie pasmo górskie było tak wysokie i widoczne, że branie pieniędzy za pokazywanie ich było kompletnie niemożliwe. Widać je było niemal zewsząd. Zadnych zaś innych osobliwości nie było we Władykaukazu. Co się zaś tyczy Tereka, to przepływał on obok „Trekka“, za wejście do którego miasto, obchodzące się bez pomocy Ostapa, pobierało na własną rękę pieniądze. Rezultat dwudniowej zebraniiny Hipolita Matwiejewicza wyrażał się kwotą trzydziestu kopiejek.

— Dość tego, — rzekł Ostap, — pozostaje nam jedno tylko wyjście: pójść do Tyflisu na piechotę. W ciągu pięciu dni odwalimy dwieście wiorst. Nie martw się, ojczulku, czarujące widoki górskie, świeże powietrze... Potrzeba tylko pieniędzy na chleb i kielbasę serdelową. Do repertuaru swego możecie dodać parę włoskich zdań, pozostawiam to do waszego uznania, lecz, zapowiadam wam, do wieczora musicie uzbierać conajmniej dwa ruble!... Na obiad nie zanosz się dziś, drogi towarzyszu. Psiakość! Marna perspektywa.

O świcie przeszli spółnicy przez mostek na Tereku, okrążyli koższary i weszli w zieloną dolinę, przez którą prowadziła wojenno-gruzińska droga.

— Mamy szczęście, Kiso, — rzekł Ostap, — w nocy padał deszcz, wobec czego uniknęliśmy łykania kurzu. Rozkoszujmy się, przesyć się świeżym powietrzem. Śpiewajcie. Wspominajcie kaukaskie wiersze. Zachowujcie się tak, jak przystoi turyście!

(D. c. n.).

WARUNKI PRENUMERATY: w Warszawie miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70, na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr. CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz 50 gr. drobne za wyraz gr. 20. Poszukiwanie ogłoszeń 50 gr. drożej. Układ ogłoszeń w tekście 5-szpaltowy.

— 10 szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.